

ΝΕΟΛΟΓΟΥ ΕΒΔΟΜΑΘΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΑΡΙΘΜΟΣ 4.

ΤΟΜΟΣ Β'.

15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1892.

ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΚΑ

Πῶς οἱ λαοὶ μεταμορφώθη τὸν πολιτικὸν
καὶ τὰς τέχνας αὐτῶν*.

(Gustave Le Bon).

Ἡ ἱστορία τοῦ περδικοῦ πολιτισμοῦ ἄρχεται μετὰ τοῦ Κύρου καὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ, οἵτινες ἐπέτυχον, πέντε πρὸ Χριστοῦ αἰῶνας, νὰ καταλάβωσι τὴν Βαβυλῶνα καὶ τὴν Αἴγυπτον, ἦτοι τὰ δύο μεγάλα κέντρα πολιτισμοῦ, ἡ δόξα τῶν ὁποίων ἐφωτίζε τότε τὸν ἀνατολικὸν κόσμον. Οἱ Ἕλληνες, οἵτινες ὄφειλον νὰ κυριαρχήσωσιν ἐν τῷ μέρει, δὲν ἐλαμβάνοντο εἰσέτι ὑπ' ὄψιν. Τὸ περδικὸν κράτος ἀπέβη τὸ κέντρον τοῦ πολιτισμοῦ μέχρις ὅτου τρεῖς πρὸ Χριστοῦ αἰῶνας ἀνετράπη ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὅστις διὰ τῆς αὐτῆς ἐνεργείας μετατόπισε τὸ κέντρον τοῦ παγκοσμίου πολιτισμοῦ. Οἱ Πέρσαι, οὐδὲν κατέχοντες ἔχουσι καλλιτεχνίας, καθ' ἣν ἐποχὴν εἶχον καταλάβει τὴν Αἴγυπτον καὶ Βαβυλῶνα, ἠγύσθησαν πρότυπα ἅμα καὶ καλλιτεχνίας ἀπ' αὐτῶν. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ κράτος αὐτῶν δὲν διήρκεσε πλέον τῶν δύο αἰῶνων δὲν ἔσχον τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον βαθέως νὰ μεταβάλλωσι τὰς τέχνας ταύτας, τῆς μεταμορφώσεως τῶν ὁποίων ἤρξαντο, καθ' ἣν ἀκριβῶς στιγμὴν ἀνετράπησαν. Τὰ εἰρήσια τῆς Περσικῆς, σωζόμενα ἐτι, ἐπαναλαμβάνουσιν ἡμῖν τὴν γένεσιν τῶν μεταμορφώσεων τούτων. Ἐν αὐτοῖς ἀπαντῶμεν ἀναμφιβόλως τὴν συγχώνυσιν ἢ μᾶλλον τὴν ἐπιβολὴν τῶν τεχνῶν τῆς Αἴγυπτου καὶ Ἀσσυρίας, ἀναμειγμένων μετὰ τινων στοιχείων ἑλληνικῶν· νέα ὅμως στοιχεία καὶ ἰδίᾳ ἡ ὑψηλὴ τῆς Περσικῆς στήλη μετὰ τῶν διαφιλοκυκλονοειδῶν ἐπιδείκνυνται ἤδη αὐτοῖσι καὶ ἐμπρὸ-

ποσιν εὐχερῶς νὰ υποθέσωμεν ὅτι ἂν ὁ τῶν Περσῶν χρόνος μὴ ἦτο τόσο περιορισμένος, ἢ ἀνωτέρα αὐτῆ φυλῆ θὰ ἐδημιούργει αὐτῇ καλλιτεχνίαν ἴσων ἰδιόχουσαν τοῖς Πέρσαις, εἰ μὴ τοσοῦτον ὑψηλὴν, ὅσα ἡ τῶν Ἑλλήνων.

Καὶ ἤδη ἀπόδειξις τούτου παρέχεται ἡμῖν ὅταν ἀνευρίσκωμεν τὰ μνημεῖα τῆς Περσίας κατόπιν δεκάδος αἰῶνων, ἀγνώστου οὕτως τῆς ἀρχιτεκτονικῆς ἱστορίας τῆς μεσοβασιλευστικῆς περιόδου.—Τὴν δυναστείαν τῶν Ἀχαιμενιδῶν, ἀνατραπέσαν ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου, διεδέξατο ἡ τῶν Σελευκιδῶν, εἶτα δὲ ἡ τῶν Ἀρσακιδῶν καὶ τέλος ἡ τῶν Σασσανιδῶν, ἀνατραπέσα τὸν 5' αἰῶνα ὑπὸ τῶν Ἀρσῶν· καὶ ὅταν ἐκ νέου ἀνευρίσκωμεν μνημεῖα ἐν Περσίᾳ, ταῦτα φέρουσι τύπον ἀδιαμφισβητήτου πρωτοτυπίας, προκύπτουσι ἐκ συνδυασμοῦ τῆς ἀραβικῆς τέχνης μετὰ τῆς ἀρχαίας ἀρχιτεκτονικῆς τῶν Ἀχαιμενιδῶν: γιγαντιαία προπύλαια, καταλαμβάνοντα ὅλοκληρον τὸ ὄψος τῆς προσόψεως, μεμιλημένοι πλίνθοι, ὠραιδεῖς ἀψίδες κλπ. Ἀὐτὴ ἴσο ἡ νέα ἐκείνη τέχνη, ἣν οἱ Μογγόλοι κατόπιν ἀπέδέξαντο, μεταμόρφωσαν αὐτὴν ἐν τῷ μέρει καὶ ἐπὶ τέλος μετήγαγον εἰς Ἰνδοίαν.

Ἐν τοῖς προταχθεῖσι παραδείγματι ἀπαντῶμεν ποικίλους βαθμοὺς μεταμορφώσεων, εἰς ἃς λαὸς τις δύναται νὰ υποβῆ τὰς τέχνας ἐτέρου, ἀναλόγως τῆς φυλῆς καὶ ἀναλόγως τοῦ χρόνου, ὃν ἰδύνατο ν' ἀφομοιώσῃ πρὸς τὴν μεταμόρφωσιν ταύτην.

Παρὰ κατωτέρῃ φυλῇ—παρὰ τοῖς Αἰθίοψιν—ἴτις, αἰῶνας μὲν ὅλους εἶχαν εἰς τὴν διέθεσιν αὐτῆς, ἀλλ' ἴτις ἴσο πεπρωτισμένη δι' ἐγκεφαλικῆς δυνάμεως ἡμιστά ἐπαρκῶς, παρετηρήσαμεν ὅτι ἡ τέχνη, ἣν ἀλλαχόθεν ἢ φυλῆ αὐτῆ ἠρώσθη, ἀπέβη ὑποθεστέου τοῦ ἀρχικοῦ αὐτῆς τύπου. Παρ' ἄλλῃ πάλιν φυλῇ προηγμένη ἡμῖν καὶ αἰῶνας ὅλους ὑπὲρ αὐτοῦ διατεθειμένη—παρὰ τοῖς Ἕλλησι—παρετηρήσαμεν πλῆρη μεταμορφῶσιν τῆς ἀρχαίας τέχνης εἰς νέαν, πολλῶ ἀνωτέραν τῶν τεχνῶν, ἃς ἀρχικῶς ἐτέρωθεν ἠρώσθη. Παρ' ἄλλῃ τέλος—τοῖς Πέρσαις—ἴτερον προηγμένη

*) Ἴδε ἀριθ. 2, σελ. 23—25.

της των Ελλήνων, διορισμένον δὲ διατιθεὶσθαι ἐαυτῇ χρόνον, εὐρομένω μεγάλῃ διεξιότητι ἐφαρμογῆς καὶ ἀρχᾶς μεταμορφώσεως. Ἐἵ ἀπαιτεῖτο νὰ ἐπιπονήσωμεν κλιετῇ ἀρχιτεκτονικῆν ἱστορίαν ἐν Ἡερσίᾳ ἐν ἀνακαλύψωμεν μεταμορφώσιν τοιαύτην, ὥστε διηγεηρῆς ν' ἀποδαίνη ἢ συγγένεια τῆς μεταμορφωθεύσης τέχνης πρὸς τὴν ἀρχαίαν.

Ἐκτός ὅμως τῶν ἀπομακρυσθέντων παραδειγμάτων, ὧν ἐμνημονεύσαμεν, ὑπάρχει ἄλλο πολλῶ νεότερον, οὕτινος διαδύονται εὐθέτι τὰ πρότυπα, ἄτινα καταδεικνύουσι εὐχερῶς τὸ μέγεθος τῶν μεταμορφώσεων, εἰς ἃς φυλῆ τις ἀναγκάζεται νὰ υποβίβη τὰς τέχνας, ἃς ἀλλοχθεὶν ἀρχικῶς ἀσέβηται. Τὸ παραδειγμα τοῦτο εἶναι τόσῳ τυπικώτερον, ὅσῳ πρόκειται περὶ λαῶν, προσδεδεμένων τὸ αὐτὸ θεῖον κείμεν, διάφορον δ' ἔχόντων τὴν ἀρχήν. Ὅτε κατὰ τὸν Ζ' αἰῶνα μ. Χ. οἱ Ἀραβὲς κατέλαβον τὸ πλεῖστον τοῦ ἀρχαίου ἑλληνιστικικοῦ κράτους καὶ ἴδρυσαν τὸ γιγαντιαῖον τοῦτο κράτος, ὅπερ ἐπεξετάθη πάραυτα ἀπὸ τῆς νοτίου Ἰσπανίας μέχρι τοῦ κέντρου τῆς Ἀσίας, τῇ χρησιμοποιοῦσαι καὶ ὀλοκλήρου τῆς βορείου Ἀφρικῆς, εὐρέθησαν ἐνώπιον ἀρχιτεκτονικῆς καθαρῶς ὁρισμένης: τῆς βυζαντινῆς ἀρχιτεκτονικῆς. Κατ' ἀρχᾶς ἀπεδέξατο αὐτὴν ἀπλῶς ἐν τῇ Ἰσπανίᾳ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἐν Συρίᾳ πρὸς ἴδρυσιν τῶν τεμενῶν αὐτῶν. Τὸ ἐν Ἱεροσολύμοις τέμενος Ὁμάρ, τὸ τοῦ Ἀβροῦ ἐν Καῖρῳ καὶ ἄλλα εἰσὲτι σωζόμενα μνημεῖα, δεικνύουσι ἡμῖν τὴν ἀποδοχὴν ταύτην. Ἄλλ' αὐτὴ δὲν διήρκεσεν ἐπὶ μακρόν, παρατηρεῖται δ' ὅτι τὰ μνημεῖα μεταμορφώθησαν ἀπὸ χώρας εἰς χώραν, ἀπὸ αἰῶνος εἰς αἰῶνα. Αἱ μεταμορφώσεις δὲ ἢ μεταβολαὶ αὗται τοσοῦτον σπουδαῖαι εἶναι, ὥστε μεταξύ μνημείου, εἰς τὰς ἀρχὰς ἀναγομένου τῆς κατασκευῆς, ὁ δὲ ἐν Καῖρῳ τέμενος τοῦ Ἀβροῦ (712) καὶ τοῦ μνημείου τοῦ Καῖτ μπυ (1188) τοῦ τέλους τῆς μεγάλης ἀραβικῆς περιόδου, οὐδὲν ὑπάρχει ἕως ὁμοιωτικῆς. Διὰ τῶν ἡμετέρων ἐρημιῶν καὶ παραστάσεων κατεδείξαμεν ὅτι ἐν ταῖς διαφόροις εἰς τὸν νόμον τοῦ Ἰσλάμ ὑπαχθῆσιν χώραις τῇ Ἰσπανίᾳ, τῇ Ἀφρικῇ, τῇ Συρίᾳ, τῇ Ἡερσίᾳ, τῇ Ἰνδικῇ, τὰ μνημεῖα παρουσιάζουσι διαφορὰς τόσον σπουδαίας ὥστε ἀδύνατον εἶναι πρᾶγματι νὰ ταξινομήσωμεν αὐτὰ ὑπὸ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ὀνομασίαν, ὅν τρόπον δύναμεθα νὰ κατατάξωμεν τὰ γοθικά π. χ., ἄτινα παρὰ τὴν ποικίλιαν αὐτῶν παρουσιάζουσι φανεράν ἀναλογίαν.

Αἱ ριζικαὶ αὗται διαφοραὶ ἐν τῇ ἀρχιτεκτονικῇ τῶν μουσουλμανικῶν χωρῶν δὲν δύναται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἀνταποκρινόμεναι εἰς διάφορα θρησκευτήματα, διότι ἡ θρησκεία εἶνε μία καὶ ἡ αὐτῇ προσέχονται δὲ εἰς τῶν διαφορῶν ἐκείνων τῶν φυλῶν, αἰτίνας ἐξασκῶσι τοσοῦτον βαθεῖαν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ἀναπτύξεως τῶν τεχνῶν ὅσην καὶ ἐπὶ τῶν τυχῶν τῶν διαφόρων κρατῶν.

*Ἄν λοιπὸν ἀκριβῆς ᾖνε ἢ διαβεβαίωσις αὕτη, τότε ἐν μίᾳ καὶ τῇ αὐτῇ χώρᾳ, ὑπὸ διαφόρων κατωκεμένη φυλῶν, θ' ἀνευρίσκωμεν μνημεῖα λίαν ἀνόμοια πρὸς ἄλληλα παρὰ τὴν ταυτοτύτητα τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ θρησκευτικῶν δοξασιῶν καὶ τὴν ἐνότητα τῆς πολιτικῆς κυριαρχίας. Τοῦτο ἀκριβῶς παρατηροῦμεν ἐν Ἰνδικῇ καὶ τοῦτο καὶ αὐτὴ ἢ ἐπιτόλαιος ἐξέτα-

σις τίθησιν ἐκτός πάσης ἀμφιδοτηθείσεως. Μεταξὺ ναοῦ τῆς βορείου Ἰνδικῆς καὶ παγόδας τῆς νοτίου, ἀφηρημένον ἀμφοτέρων εἰς τὴν αὐτὴν θεότητα εἰ μὴ ὑπὸ τῆς αὐτῆς φυλῆς τοῦλάχιστον ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ λαοῦ, τοσοῦτον μικρὰ ἀπαντῇ ἀναλογία ὅση μεταξὺ ἑλληνικοῦ ναοῦ καὶ γοθικῆς μητροπόλεως. Τὸ γεγονός εἶνε σπουδαῖον. Ἡ Ἰνδικὴ κυρίως εἶνε ἡ χώρα ἐν ἣ εὐχερᾶστῆρα ἀποδαίνει ἢ ἐξέυρεσις παραδειγμάτων, καταλλήλων εἰς ὑποστήριξιν τῶν ἐν τῇ παρούσῃ μελέτῃ ἐκθεισθέντων γαικῶν ἀρχῶν. Ἡ μεγάλη κρησθόνσης ἀποτελεῖ τὴν διδακτικώτερον καὶ φιλοσοφικώτερον ἱστορικῆν βιβλίον. Ἡ Ἰνδικὴ εἶνε σήμερον ἢ μόνον πρᾶγματι χώρα, ἐν ἣ δι' ἀπλῶν ἐν τῷ διαστήματι μεταθέσεων δύναται τις νὰ μετακινήσῃ, εἰς τρόπον ὅστε ἐν ἀλλῇ νὰ εὐρεθῇ ἐποχὴ καὶ νὰ ἐπαισθηθῇ ὡς ὅμοια εἰσὲτι τὰς σειρὰς τῶν ἀλληλοδιαδόχων σταθμῶν, οὗς ἀναγκάσθη νὰ διεξῶμι ἢ ἀνορησῶμαι, ἵνα φθάσῃ εἰς τὰ ἀνώτερα στρώματα τοῦ πολιτισμοῦ. Πάντως οἱ τύποι τῆς ἀναλίξεως τῆς τέχνης ἀπαντῶναι αὐτόν: ἢ λιθίνῃ ἐποχῇ κείνηται αὐτόν: τοῦ ἀντιπροσώπου αὐτῆς, ὡς καὶ ἡ ἐποχὴ τοῦ κλασσικισμοῦ καὶ ἡ τοῦ ἀγροῦ. Οὐδαμῶς δὲ καταρῶσθῃ κίβηλον νὰ παρατηρηθῇ τὸ πρῶτον, ὅπερ διεδραμάτισαν οἱ μεγάλοι παράγοντες, οἵτινες προσέδρυσαν τῆς γενέσεως καὶ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ πολιτισμοῦ.

Ἢν μελέτη τοσοῦτον βραχεῖα δὲν θὰ ἀδυναμέθα πληρῶστερον ν' ἀναπτύξωμεν πάντα ταῦτα τὰ ζήτηματα, ἐφ' ἣ καὶ περιορισθόμεθα χάριν συμπυκνωματικῆς εἰς τὸν ἐν ταῖς κατωτέρω προτάσεσι συνοψισμῶν τῶν ἀρχῶν, ἃς ἀδελοῦμεν νὰ διατυπώσωμεν:

— Τὰ διάφορα στοιχεῖα, ὧν τὸ σύνολον ἀποτελεῖ τὸν πολιτισμὸν, ἔστι οἱ θεομοί, αἱ θρησκευτικαὶ δοξααίαι καὶ αἱ τέχναι ἀποτελοῦσι τὴν ἐκφρασὴν τρόπων τινῶν τοῦ σκεπτεσθῆαι καὶ τοῦ αἰσθάνεσθαι, ἰδαιζόντων ἐκείτῃ φυλῇ καὶ μοιραίας μεταμορφοῦνται κατὰ τὴν ἀπὸ φυλῆς εἰς φυλὴν μετάθεσιν αὐτῶν.

— Τὰ ἐξ ὧν ὁ πολιτισμὸς ἀποτελεῖται διάφορα στοιχεῖα οὐδέποτε ἄκεδὸν τυγχάνουσι παρὰ διαφόροις φυλαῖς παραλλήλῳ ἀναπτύξεως: παρὰ ταύταις μὲν οἱ θεομοί εἶνε τὸ στοιχεῖον ἐκείνο, ὅπερ μείζονος θὰ τύχη ἀναπτύξεως, παρὰ ταῖς ἄλλαις ἢ φιλολογία, ἢ βιομηχανία ἢ αἱ τέχναι. Ἢν ἢ πλείονα τῶν στοιχείων τούτων, αἱ τέχναι πρὸ πάντων, δύναται νὰ μείνωσιν ἐν κατωτέρῳ βαθμῶ ἀναπτύξεως ἐν μέσῳ ἀκμαίου πολιτισμοῦ. Τούναντιον δύνατον ὑπερέχον νὰ τύχωσιν ἀναπτύξεως ἐν πολιτισμῶ, ἥττον προηγμένῳ.

— Ἐκ πάντων τῶν παραγόντων, οἵτινες προωτῶνται αὐτοῦ ἐν τῇ ἀποδοχῇ καὶ τῇ ἐξελίξει τῶν θεμελιωδῶν στοιχείων τοῦ πολιτισμοῦ, ὁ σπουδαιότερος εἶνε ἡ φυλῆ. Ὁ παράγων οὗτος ὑπερέχει τῆς ἐπιρροῆς τῶν πολιτικῶν θεσμῶν καὶ τῶν κατεκτιθέων, πολλῶ δὲ περισσότερον τῆς ἐπιρροῆς τῶν θρησκευτικῶν δοξασιῶν, καίπερ μεγάλλον κεκτημένων ἰσχύν.

— Ὅταν λαὸς φυλῆς ἄγαν ὑπερέχου εὐρηται ἐν συνεπαθῇ μετὰ φυλῆς πολλῶ κατωτέρας— ὡς οἱ λευκοὶ καὶ οἱ μαῦροι π. χ.— ὁ δευτερός δὲν δύναται οὐδὲν ἀπολύτως ν' ἀντιδρῇ τὸ ὄφελος δι' ἑαυτὸν παρὰ τοῦ πρώτου.

— Ἄτο ἀνώτεροι φυλαὶ, ἀπέναντι ἀλλήλων εὐρηθῶμεθα, οὐδεμίαν ἐξασκῶσιν ἐπ' ἀλλήλων ἐπιρροὴν ὅταν, συνεπείᾳ διαφόρων ὄλων ἐπιφελοῦσιν διαταραχῆς, εὐρηθῶσιν συστημάτων πολιτισμοῦ, ἅκιστα πρὸς ἄλληλα συμβιβαζόμενον. Τοῦτο συμβαίνει ἰδίᾳ ὅταν λαὸς λίαν πεπολιτισμένος, ὡς οἱ νεώτεροι Εὐρωπαῖοι, εὐρηται ἐν συνεπαθῇ μετὰ λαῶν, εὐρηθῶντων ἀρχαιοτάτου καὶ ὄλων διαφόρου πολιτισμοῦ, οἷοι οἱ Ἰνδοὶ καὶ οἱ Σῖναι π. χ.

— Ὅταν συστήματα πολιτισμοῦ εὐρηθῶσιν ἀστοιχεῖα, συμβιβαζόμενα πρὸς ἄλληλα, ὡς τὸ τῶν Μουσουλμάνων καὶ τῶν Ἰνδῶν π. χ. εὐρηθῶνται ἀντιμέτωπα ἀλλήλων, κατ' ἀρχᾶς μὲν ἐπιτίθενται ἀλλήλοισι, εἶτα δὲ τὰ ὁμοιοῦσιν, οὕτως εἰπεῖν, στοιχεῖα αὐτῶν συγχωνεύονται.

— Ἡ ἐκπολιτιστικὴ ἐνέργεια, ἣν λαοὶ τινες δύναται νὰ ἐξασκῶσιν ἐπὶ τῶν ἄλλων τοσοῦτω βαθύτερα ἀποδαίνει, ὅσῳ προσιδάσῃ εἰς τὴν ἀρχαιότεραν χρονικῆν τῆς ἱστορίας περιόδον, διότι κατὰ τὴν ἀρχαιότεραν ἐποχὴν τὰ στοιχεῖα τοῦ πολιτισμοῦ ἴσαν πολλῶ ὀλιγώτερον ποσότητος ἢ σήμερον. Τὸ δύνατον τῆς ἐπιπερῆσεως ταύτης μειοῦται ἀπὸ ἐποχῆς εἰς ἐποχὴν, ἀποδῶν μηδαμῶν σήμερον παρὰ τὰς πλείστοις τῶν λαῶν. Κατὰ τὰς ἡμέρας ἡμῶν τὸ τοῦ ἐν ἐνηθῶν πολιτισμοῦ συστήματα ἀδυνατοῦσι νὰ ἐξασκῶσιν ὄφελος ἐπιπερῆσαν ἐφ' οἰουδ' ἂν ποτε λαοῦ.

Δ.

Ἐπειρῶσθῃ ἢ θραχεῖα ἡμῶν μελέτη: αὕτη ἀποτελεῖ σκιαγραφίαν, διδακτικὴν ἵσως, ὄλων δ' ἀτελῆ ἀναμφιβόλως, ἥτις δὲ πρέπει νὰ θεωρηθῇ μόνον ὡς εἶδος πίνωκος τῶν περιεχομένων ἐνός τινος συγγραμματος. Ἢναγκασμένοι νὰ διξῶμεν μόνον τὰ ζήτηματα, νὰ περιορισθῶμεν εἰς σύνοξιν μαρῶν ἐρευνῶν, ἀλλάχεθ' ἐκτελειόμενον, ἢναγκασθῶμεν πολλὰ νὰ παρῖδωμεν προβλήματα. Ὑπάρχει ὅμως ἐν ἐξ αὐτῶν διὰ τῆς μελέτης ἢ ὑποδείξεως τοῦ ὀποῖου ἐπισημοῦμεν νὰ θέσωμεν τέμα εἰς τὴν ἐπ' ὄξιν μελέτην. Ἐπειρῶσθῃμεν νὰ καταδείξωμεν ὅτι οἱ λαοὶ ὑπὸ τοῦ ἀπλῶν γεγονότων ὅτι ἀσύντακτοι ἐν οἰουδ' ἂν ποτε στοιχείων ἐξόν πολιτισμοῦ— τέχνας θεομοί, θρησκευτικῆς δοξααίας κ.λπ.— εἰσὶ μοιραίως καταδικασμένοι εἰς μεταμορφώσιν τοῦτον: κατεδείξαμεν πρὸς τοῦτοις ὅτι αἱ μεταμορφώσεις αὗται ἴσαν λίαν διάφοροι, ἀναλόγως τῆς διαποικίσεως τῶν λαῶν ἰδιοφυίας. Ἢδὲν πρῶτόλληται τὸ ἐξῆς ζήτημα: Ἐστὶν ἄρα δυνατὴ ἢ ἱεραρχικῆ κατατάξις τῶν διαφόρων τούτων στοιχείων, τὸ σύνολον τῶν ὀποῖων ἀποτελεῖ σῶστημι τι πολιτισμοῦ; δύναμεθα ἄρα γὰ νὰ εἰπωμεν π. χ. ὅτι τοῦτο εἶναι τὸ στοιχεῖον, ὅπερ δέον εἰς τὴν πρῶτην τάξιν ν' ἀναχθῆ; Τὸ ζήτημα εἶναι λίαν ἐνδιαφέρον, διότι ἡ λύσις αὐτοῦ θὰ καθίστα δυνατὴν τὴν εἰς τάξις κατατάξις τῶν διαφόρων συστημάτων πολιτισμοῦ, τοῦθ' ὅπερ λίαν δυσχερὲς ἐν τῇ ἐνεστώσῃ καταστάσει τῶν ἡμετέρων γνώσεων. Φαίνεται ὅμως ἡμῖν τοῦτο εἰ μὴ ἀδύνατον τοῦλάχιστον τόσον πολὺποικίον, ὥστε διυσκερῆς ν' ἀποδαίνη ἢ λύσις αὐτοῦ. Ἄφ' ἐνός φαίνεται πρᾶγματι ὅτι ἢ ἱεραρχικῆ αὕτη κατάταξις θὰ ποικίλλη κατ' ἀνάγκην ἀναλόγως τῆς ἐποχῆς,

ἕτε καὶ τῆς κοινωνικῆς χρησιμότητος τῶν διαφόρων στοιχείων ποικιλοῦσιν ἐπίσης ἀναλόγως τῆς ἐποχῆς: ἐφ' ἐτέρου ἢ ἀπάντησε βασίζονται εἰς τῆς ἐπόχεως, ἐφ' ἣν ἐνενοῦται ἢ λύσις. Ὁ ἰστορικὸς, ὁ σοφὸς, ὁ καλλιτέχνης καὶ ὁ φιλόσοφος δὲν θὰ δώσωσι ταῦτοῦτοις λύσις εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο. Ἄν μὲν λάβομεν ἐπ' ὄξιν τὴν καθαρῶν ὀφέλειαν, θὰ ἐλέγομεν ὅτι τὰ καθαρῶς ὑπερέχα στοιχεῖα τοῦ πολιτισμοῦ εἶναι ἐκείνα, ἄτινα ἐπιτρέπουσι λαῷ τινι νὰ δεσπώσῃ τῶν ἄλλων, ἢ τοῦλάχιστον νὰ μὴ υποδουλωθῇ ὑπ' αὐτῶν: ἐν τῇ περιπτώσει δὲ ταῦτη ἐκείνο τὸ ὀποῖον εἶνε τὴν πρῶτην θὰ κατατάξωμεν τῆξιν θὰ εἶναι οἱ στρατιωτικοὶ θεομοί: ἀλλὰ τότε πάλιν θ' ἀπητεῖτο νὰ κατατάξωμεν τοὺς ἑλληνας καλλιτέχναις, φιλοσοφούς καὶ φιλόλογοις ἐν τάξει κατωτέρα τῆς τῶν βασιλέων ρωμαίων λεγόντων, τοῖς σοφοῖς τῆς Αἰγύπτου ἐν τάξει κατωτέρα τῶν ἡμιπολιτισθέντων Ἡερῶν καὶ τοῖς Ἰνδοῖς ἐν τάξει κατωτέρῃ τῆς τῶν Μαγγόλων.

Τὸ τυφλὸν πλῆθος καὶ ἡ δουλοπρεπέτης ἱστορία ἀγνοοῦσι τὴν λιπατὴν ταύτην διάκρισιν: ἢ μόνον ὑπεροχῆ, πρὸ τῆς ὀποίας ἄριστος προσκλίνουσι, εἶναι ἢ στρατιωτικῆ ὑπεροχῆ: ἀλλ' ἢ τελευταία αὕτη σκαγιώματα ἀνεοδύεσθαι ὑπὸ ἀντιδόχου ὑπεροχῆς ἐν τοῖς λοιποῖς στοιχείοις τοῦ πολιτισμοῦ ἢ τοῦλάχιστον δὲν ἐπιτρέπει τὴν παρ' ἑαυτῇ ἐπὶ μακρόν ὑπερέχει τῆς τελευταίας ταύτης. Ἡ στρατιωτικὴ ὑπεροχῆ δὲν δύναται ἀνωχῶς νὰ ἐξασθενῆσθαι παρὰ τινι λαῷ, χωρὶς νὰ ἴναι ποσῶς καταδικασμένα νὰ ἐξαφανισθῇ. Ἀκριβῶς δὲ καθ' ἣν ἴσιν στιγμὴν ἀνώτεροι λαοὶ εἶχον φθάσει εἰς τὸν κολοσσὸν τοῦ πολιτισμοῦ ἢναγκασθῶσιν νὰ παραχωρήσωσι τὴν θέαν εἰς βαρβάρους, λίαν ὑπολαϊσόμενους αὐτῶν τὴν εὐφυίαν, κεκτημένους ὅμως πλεονεκτημιάτῃ τινι τοῦ χαρακτήρος καὶ κατὰ συνέπειαν τῆς πολεμικῆς ἀξίας, τὰ ὀποῖα τὰ ἄγαν προηγμένα συστήματα πολιτισμοῦ κατεῖπρεσαν ἐπὶ τέλους.

Ἐκείνο τὸ ὀποῖον ἀποτελεῖ τὴν δύναμιν λαοῦ τινος εἶναι ὁ χαρακτὴρ καὶ οὐχ ἢ ἐξήναι. Οἱ λαοὶ ἀπὸλλυνται ὅταν ὁ χαρακτὴρ αὐτῶν μεταβάλλεται: μεταβάλλεται θ' οὕτως συγχυτῶν ὑπὸ μόνου τοῦ γεγονότος τῆς ἀναπτύξεως τῆς εὐφυίας αὐτῶν.

*Ἄν αἱ προτάσεις αὗται ἴσαν ἀκριβεῖς θὰ κατελήγομεν εἰς τὸ ἐξῆς διυδάρετον συμπέρασμα, ὅτι ὑπὸ κοινωνικῆν ἐποχῆν ἐκείνη τῶν στοιχείων εἶναι τὰ κατωτέρα στοιχεῖα τοῦ πολιτισμοῦ. Ἄν οἱ τοῦ παρελθόντος νόμοι θὰ ἴσαν οἱ νόμοι τοῦ μέλλοντος, θὰ ἀδυναμέθα νὰ εἰπωμεν ὅτι τὸ μᾶλλον δυσάρετον διὰ τινὰ λαὸν θὰ ἴτο ἢ εἰς μέγαν βαθμὸν ἀνάπτυξις τῆς εὐφυίας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ αὐτοῦ. Τὰ τὸν κόσμον ποδνηγυτησάντα μγάλα θεμελιώματα καὶ τὰ μγάλα ἀπὸ ἡμῶσφαιριου εἰς ἡμῶσφαιριον ἐπεκαθόντα κρᾶτη δὲν ἰδρῶσθῶν διὰ τῶν εὐπαιδεύτων, τῶν σοφῶν, τῶν καλλιτεχνῶν καὶ τῶν φιλοσόφων, ἀλλὰ δι' ἀγαμμάτων, ἐμφορηθέντων λίαν ἀνεπτυγμένου ἰδανικοῦ καὶ ἐλαχίστων ἀναγκῶν, ἰδεῶν δὲ λίαν μὲν περιορισθέντων ἱκανῶς ὅμως ἰσχυρῶν ὥστε νὰ παροτρύνωσιν αὐτοὺς εἰς τὴν ἀνευ δισταγμοῦ θέσιν τῆς ἰδίας ζωῆς πρὸς διὰδοσιν τῶν ἰδεῶν ἐκείνων.

Μετὰ τῶν πενηκῶν μὲν τούτων ἐφοδίων, τῶν ἀκα-

Κολασσ. 1,7 καθώς και ἐμύθετε ἀπὸ Ἐσαυροῦ. Εὐαγγ. γελ. Λουκ. 12,20 ἀπαιτούσιν ἀπὸ σοῦ. Πρῆξ. 10,17 οἱ ἀπειταλήμενοι ἀπὸ τοῦ Κορονηλοῦ κτλ. Ὡστε ἀπὸ τῆς κρινῆς διχλεύτου ἐπεκρίθησεν ἡ ἀπὸ ὧς καὶ ἐν τῇ καθωμιλευμένη.

Ἄντι πρὸς, ὄντι, διὰ τίθεται μετὰ. Ἡ τρύτης τοιαύτη χρῆσις εὑρίσκει καὶ πρὸς τοὺς Ἀττικοὺς, ἀλλὰ σπανιώτερον, ἐν ᾧ ἡ πρὸς τινος μεταγενεστέρως εἶναι συνηθεστάτη. Ξενοφ. Σωμπ. 1, 1 τὰ μετὰ σπουδῆς πραττόμενα. Ἄνθ. 2, 0, 18 τούτων οὐδὲν ἡδύ. ἵε καῖσθαί μετ' ἡδύσις ἀλλὰ οὐ τῷ δικαίῳ καὶ κατῷ. Δημοσθ. 3, 3 μετὰ παραρημίας ποιοῦμαι τοὺς λόγους. Λουκουγ. Α. 124 τῷ γίψ μετὰ πολλῶν παραδειγμάτων διδάσκουσιν (= διὰ, ὅρην). Πολυβ. 1, 49, 9 ἡθροῖα μετὰ κηρόγαμοις. Λουκιαν. Νεκρ. Διαλ. 8 βοηθεῖν μετὰ τῆς ἐγγυρῆ. Γεννα. 30, 30 φιλῆσαι σαυτὸν μήποτε λαλήρη μετὰ Ἰακώβ ποιητοῖ. Σειρηρχ. 8, 13 μὴ δικάζω μετὰ κριτοῦ, 2 μὴ ἐρίε μετὰ ἀνθρώπου πλοῦτου (ὡς τὸ δημόδιος μὴ μολώρης μὲ ἀνθρώπων πλοῦτων), 16 μετὰ θυμῶδες μὴ ποιήσης μέγρη. Ἰουδ. 7, 24 οὐ λαλήρη εἰρημνικῶ μετὰ τῶν οἰῶν. Εὐαγγ. Μάρκ. 6, 50 ἐλάλησε μετ' αὐτῶν. Ἰωάνν. 4, 21 ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει, 9, 37 ὁ λαῶν μετὰ σοῦ, 14, 30 οἰκτεῖ πολλὰ λαλήσω μετ' ἡμῶν. Μαρθ. 13, 23 συνῆραι λόγον μετὰ τῶν δούλων, 27 34 ἔδωκαν. . . ὄψος μετὰ χοίτη ἀναμνημένοι. Λουκ. 70, 37 ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ (= πρὸς αὐτὸν= ἐλέησε αὐτόν), ἀνάλογον πρὸς τὸ δημόδιος ἔκαμ' ἔρωται μάλ' ἢ μου= ἐπάσθημον, 18, 15 μετὰ μεγάλῃ φωνῆ δοξάζω (= διὰ φωνῆς, ὅρην). Ἰωάνν. 18, 3 ἐρχεται μετὰ φωνῶν καὶ λαμπίδων. Πρῆξ. Ἀποστ. 13, 17 μετὰ βραχυτόου δημηλοῦ ἐξήγαγαν αὐτόν. Ἐπιστολ. Κορινθ. Α' 6, 6 ὁ ἀδε. ἴσθες μετὰ ἀδε. ἴσθες κριτεται. . . ὅτι κριματα ἔχετε μετ' αὐτῶν (= πρὸς αὐτοῦ, πρὸς ἀλλήλους). Ἀποκκλ. Ἰωάνν. 2, 15 πολέμησθε μετ' αὐτῶν. (= ἀπὸς, πρὸς αὐτοῦ), 11, 7 ποιήσει πόλεμον μετ' αὐτῶν. Χρον. Πισχ. 190 ἐῖθον μετὰ καρδίῳ. Ἐκ τῆς χρήσεως ταύτης τῆς μετὰ προϋποθέσιν ἐν τῇ καθωμιλευμένη ἡ χρῆσις τοῦ μέ (= ἔξ ἀποκοπῆς ἐκ τῆς μετὰ) εἰς πρὸς-στασιν τοῦ ἑναντίου, πο' κ' ἐμὸ μετὰ τῶν ἐχθρῶν μου, τοῦ ὄργου, μετ' ἐχθροῖς κάμνει ὅτι θέλει, τοῦ ὀμοῦ, μετ' ἐσέα δὲν μετὰ, τῆς ἀναφορῆς, μετ' ἐχθρῶν αὐτῆ ἀρχήνη τὴν ἔχει κτλ. (Πρὸλ. Winor Gramm. d n. Spracl). 353).

Μ. Γ. ΚΕΦΑΛΑΣ.

(Ἀκολουθεῖ).

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ

Περὶ τοῦ πλανήτου Ἄρειος.

Ἡ Γῆ φαίνεται ἀπὸ τοῦ Ἄρειος ἀκριβῶς ὡς φαίνεται ἡ Ἀφροδίτη ἀπὸ τῆς ἡμετέρας Γῆς, ἐάν δι' ἡπάρεσσι κάτοικοι ἐπὶ τοῦ Ἄρειος καὶ σπουδάζωσι τὴν ἀστρονομίαν, ἡ δὲ τοῦ ἡλιακοῦ δίσκου διάβασις τῆς ἡμετέρας Γῆς εἶνε δι' αὐτοὺς ὅ,τι εἶνε δι' ἡμᾶς ἡ διάβασις τῆς Ἀφροδίτης. Ὡς δὲ ἡ Ἀφροδίτη φαίνεται εἰς ἡμᾶς ὑπὸ μορφῆν ἡμισελήνου, ἡ, ὅταν ἐπὶ μέλλον πλησιάζη πρὸς ἡμᾶς, ὑπὸ μορφῆν στενοῦ μηνίσκου, οὕτω καὶ οἱ κάτοικοι τοῦ Ἄρειος, ἐάν ὑπάρχουσιν, βλέπουσι τὴν Γῆν, ὅταν πλησιάζη πρὸς αὐτοὺς, ὑπὸ μορφῆν ἡμισελήνου καθίσταμένης τοσοῦτω μέλλον στενωτέρας ὅσῳ ἡ φαίνομενικὴ διάμετρος τοῦ δίσκου αὐτῆς καθίσταται μεγαλύτερη.

Ἐξετάζων δὲ εἶτα τὸ ζήτημα τῆς μέλλον καταληθῆος θέσεως τοῦ Ἄρειος ἐπὶ τῆς τροχίως αὐτοῦ πρὸς ἐπισκοπίαν τῆς Γῆς, ὁ Lockyer παρατηρεῖ ὅτι αὐτὴ συμπίπτει μετὰ τοῦ περιήλιου αὐτοῦ, ὅτι ἡ Γῆ φαίνεται κατὰ πρῶτον, πρὸ τῆς συνόδου τῶν τριῶν ἀστρῶν (Ἡλίου, Γῆς, Ἄρειος), ὡς ἡμισελήνος, εἶτα ὡς μηνίσκος βαθμηδὸν στενούμενος μέχρι τῆς στιγμῆς τῆς συνόδου, μετὰ ταῦτα ὡς μηνίσκος βαθμηδὸν πλατυνόμενος, μικροτέρως ὅλιον ἐν δὲ κέντρῳ, μέχρι οὗ ἀνακλῆθῃ αὐτὴ τὴν μορφῆν τῆς ἡμισελήνου. Ὡστε δὲ καὶ εἶνε ὡρατὴ ἐπὶ τοῦ ὠρανοῦ τοῦ Ἄρειος ἡ Γῆ ἀνακλῆθῃ καὶ εὑρίσκηται αὐτὴ εἰς ἀπόστασιν τινὴ ἀπὸ τῆς συνόδου, ὅσπερ ὁ μηνίσκος αὐτῆς καὶ μὴ εἶνε πολλὸ στενός, ἐν ἄλλαις λέξεσιν, οἱ κάτοικοι τοῦ Ἄρειος σπερδύονται τοῦ προνομίου, ὅπερ ἡμῆς ἐν σχέσει πρὸς αὐτοὺς ἔχουμεν, διότι δὲν δύναται καὶ ἐπισκοπῆσθαι τὸν ἡμέτερον πλανήτην, ὅταν εὑρίσκηται πλησιέστατα εἰς αὐτούς.

Ἐπὶ τούτοις ὁ συγγραφεὺς ἐξετάζει τὰς δύο προτάσεις περὶ ἀποκαταστάσεως συγκοινωνίας μετὰ τοῦ Ἄρειος, προτάσεις, ἅς ἀνωτέρω ἀνεφέρθημεν, καὶ ὧν ἡ μὲν ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Galton (Times, 6 août 1892), ἡ δὲ ὑπὸ τοῦ Hawsis (Pall Mall Gazette, 18 août 1892), παρατηρῶν ὅτι ἡ πρώτη ταύτων καταπίπτει ἀπ' αὐτῆς, διότι αὐτὴ στηρίζεται ἐπὶ τῆς χρήσεως αὐτοῦ τοῦ ἡλιακοῦ φωτός, ἀνταντακωμένου διὰ παραμείστον κατόπτρον, πλάτους π. γ. 15 μέτρων καὶ μήκους 25, κατὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ἄρειος, ἐν πλήρει ἐπομένως ἡμέρᾳ, ὅποτε τοῦ Ἄρειος εὑρισκόμενον ἐν ἀντιθέσει, τὸ ἀπὸ τῆς Γῆς γινόμενον πρὸς αὐτὸν σημεῖα ἐπὶ τοῦ μέρους τῆς Γῆς τοῦ φωτιζόμενου ὑπὸ τοῦ Ἡλίου, ἀδύνατον νὰ γίνωσιν ὡρατὴ (ἐν περιπτώσει καθ' ἣν γίνονται σημεῖα δύναται νὰ γίνωσιν ὡρατὴ) πρὸς τῶν κατοίκων αὐτοῦ, ἕνεκα τῆς σχετικῆς πρὸς ἄλληλα θέσεως τῶν τριῶν ἀστρῶν.

Ἡ δὲ πρότασις τοῦ Hawsis στηρίζεται ἐπὶ τῆς χρήσεως τοῦ ἡλεκτρικοῦ φωτός κατὰ τὴν νότια. Κατ' αὐτήν, ἀνευ μεγάλῃς προσθέτου δαπάνης, διὰ

(*) Ἰδε ἀριθ. 2, σελ. 28—29.

τῆς συνεργασίας δὲ μόνον τῆς διεύθυνσεως τοῦ ἀερίω φώτος τοῦ Λουδίνου, ἡτις ν' ἀνακλῆθῃ τὴν κατὰ πεντάκλιπτον χρονικὸν διάστημα διαδοχικῆν διακοπήν καὶ ἐπαναλήψην τοῦ τῆς μεγαλοπύλου ταύτης νοκτερινῶ φωτισμοῦ, ἀνακωόμενον σημαντικῶς διὰ τῆς προσθήκης ἀριθμοῦ τινὸς ἡλεκτρικῶν λαμπτήρων, ἐπὶ μίαν μόνον ὥραν καθ' ἑκάστην νότια γινόμενης, ὅλ' ἤτο δυνατόν νὰ ἐπιτευχθῶσιν ἀποτελέσματα συνεννοήσεως μετὰ τῶν κατοίκων τοῦ Ἄρειος σημαντικὰ, διότι τὸ Λουδίνον παρουσιάζει ἐπιφανῆ 25 τοῦλάχιστον τετραγωνικῶν χιλιομέτρων λαμπρῶς περωταγωγῶν, ἐνῶ κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῶν ἀστρονομῶν φωτεινῶν σημεῖων ἐπιφανείας μόνον 9, 6 τ. χλ. παραγόμενον ὑπὸ λαμπροῦ φωτός, ὅλ' εἶνε δυνατόν νὰ γίνῃ ὡρατὸν ἀπὸ τοῦ Ἄρειος.

Ὅθεν δὲ τῆς μεθόδου τοῦ Hawsis, οἱ κάτοικοι τοῦ Ἄρειος μελετῶντες διὰ τηλεσκοπίων, τῆς αὐτῆς ἡ καὶ μεζονος ἐντάσεως τῶν ἡμετέρων, τὸν λεπτόν μηνίσκον τῆς Γῆς, εἶτε ὡς ἀγεργινόν εἶτε ὡς ἐσπερον, ὅλ' ἔβλεπον ὄψοι καὶ ἀνακλῆθῃ ἀναπαριστώσας τὸν ἐν τῇ Ὄθωμανικῇ σημαίᾳ ἐν τῷ σεληνικῷ μηνίσκῳ περιλειψόμενον ἀστὴρα. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει, λέγει ὁ Lockyer, ὅτι ὁλόκληρος ἡ ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια τοῦ Λουδίνου ἤθελε χρησιμοποιηθῆ διὰ τὴν ἀποστολήν φωτός πρὸς τὸν Ἄρειον, ὅλ' ἤτο ἀρα γὰ τὸ πάχος τῆς φωτεινῆς δέσμης ἀρκούν ὅσπερ νὰ παρηχθῇ σημεῖον ὡρατὸν ἀπὸ τοῦ Ἄρειος;

Τούτο εἶνε τὸ ζήτημα, οὗτινος ὁ συγγραφεὺς ἀναλαμβάνει συντόμως νὰ ἐξετάσῃ τὰς συνθήκας.

Διὰ τηλεσκοπίου, λέγει, ἰσχυροῦ καὶ κατὰ τὰς μέλλον εὐνοϊκῆς εἰς τὴν ὄρην περιστάσεις (ἴδιε διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσεως ἰσχυροῦ ὄργανου ἀπὸ σημαντικῶ ὕψους) δυνάμεθα νὰ ἐπιτύχωμεν μεγέθυνσιν κατὰ χιλίαις φορῆς, ἥτοι αὕξισιν τῆς διαμέτρου τοῦ ἀντικειμένου κατὰ τὸ χιλιοπλάσιον αὐτῆς, ἡ, ὡς ἄλλως λέγομεν, προσέγγισιν τοῦ ἀντικειμένου κατὰ τὸ χιλιοστὸν τῆς ἀποστάσεως αὐτοῦ. Κατὰ ταῦτα, τῆς ἐλάχιστης τοῦ Ἄρειος ἀποστάσεως ἀνερχομένης εἰς 56 ἑκατομμύρια χιλιομέτρων, τηλεσκοπίον μεγέθυνον τὰ ἀντικείμενα κατὰ 1000 φορῆς ὅλ' ἔθετε τὸν πλανήτην εἰς ἀπόστασιν 56 χιλιάδων χιλιομέτρων. Ἐνῶ δὲ εἰς τὴν ἀπόστασιν τοῦ Ἄρειος, 1'' ἀντιστοιχεῖ πρὸς 2560 χμ., ἐάν ὁ Ἄρειος εὑρίσκετο 1000αἱ πλησιέστερον, 1'' ὅλ' ἀντιστοιχεῖ μόνον πρὸς 2,56 χμ. Γνωστὸν ὅτι τὸ τηλεσκοπίον τοῦ Ἀστεροσκοπίου τοῦ Lick φέρει τὸν πλανήτην εἰς ἀπόστασιν 80000 χιλιομέτρων. Ὑπὸ τὰς συνθήκας ταύτας, γραμμῇ 400 μέτρων ἐπὶ τοῦ Ἄρειος ὑπαίτειναι γωνίαν 1'', δύο δὲ γραμμῇ ἀπέχουσιν ἀπ' ἄλλήλων κατὰ 400 μέτρα ὅλ' ἤταν κειωρισμένοι καὶ ὅλ' ἐφαίνοντο ἄμορφοι.

Ὁ ἐξωτερικὸς δορυφόρος τοῦ Ἄρειος δὲν ἔχει διάμετρον μεζονα τῶν 16 χιλιομέτρων. Τὸ ὡρατὸν τοῦ δορυφόρου τούτου ἀπὸ τῆς Γῆς ἐπιτρέπει ἡμῖν νὰ εἰπωμεν ὅτι ἐάν διάστημα 16 χιλιομ. διαμέτρου ἡδύνατο νὰ φωτισθῇ τέσον ἐντόνως ὅσον καὶ διὰ τοῦ

ἡλιακοῦ φωτός ἐπὶ τοῦ βορείου ἡμισφαίριου τῆς Γῆς, ὅταν ὁ Ἄρειος εὑρίσκηται ὑπερῶν τοῦ ὡριζήσαντος καὶ κατὰ τὸ περιήλιον αὐτοῦ, τὸ φωτισμένον τούτω διάστημα δύνατον νὰ καθίστατο ὡρατὸν ἀπὸ τοῦ Ἄρειος διὰ τηλεσκοπίων ἰσχυρῶν, ὅσον τὰ ἡμέτερα.

Τὸ Λουδίνον ἔχει διάμετρον μεγαλύτεραν τῶν 16 χμ., δυνατόν δὲ νὰ φαντασθῇ τις ἐν τῷ λυμένῳ αὐτοῦ ἀπαντα τὰ πλοῖα τοῦ κόσμου διευθύνοντα πρὸς τὸν πλανήτην ταύτουχῶς τὰς φωτεινῆς αὐτῶν δέσμης, ἡ φωτιζόμενα τὰ νύκτι ἐπὶ ἐκτάσεως ἴσης πρὸς τὴν τοῦ Λουδίνου ὑπολείπεται ὅμοις εἰσέτι τὸ ζήτημα τῆς ἐκτάσεως τοῦ φωτός. Καὶ περὶ τούτου ἀποφανθήτωσιν οἱ καταγινόμενοι περὶ τὸν ἡλεκτρισμόν.

Ἄλλ' εἰσδήποτε καὶ ἂν εἶνε ἡ ἀπόκρισις εἰς τὸ ζήτημα τούτο, ἡ μέθοδος τοῦ Hawsis, δι' ἧς τίθενται φωτεινὰ σημεῖα ἐπὶ μέλανος ἐδάφους, φαίνεται εὐτυχότερα τῆς τοῦ Galloni ἐπὶ πλέον δὲ, εὑρισκόμεθα εἰς πολλῶν καλύτεραν θέσιν τῆς τῶν κατοίκων τοῦ Ἄρειος πρὸς ἐρχομὴν τῆς μεθόδου ταύτης, διότι τὸ σκοτεινὸν ἡμῶν ἡμισφαίριον εἶνε πολλῶν μέλλον ὡρατὸν ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ πλανήτη ὅλ' ἰδιὸν τοῦ ὄψ' ἡμῶν.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, ὁ συγγραφεὺς ἐπανέρχεται εἰς τὰς τελευταίας παρατηρήσεις, αἵτινες ἔδωκαν ἀφορμὴν πρὸς γένεσιν ἰδεῶν ἐξετασθησόμενον κατωτέρω, ἰδεῶν στηρίζομένων ἐπὶ τῆς λίαν προφανοῦς ὑποθέσεως ὅτι οἱ κάτοικοι τοῦ Ἄρειος μετὰ κήνησιν σημεῖα, ὀρύσσοντας «διωρυγὰς» 1600 χιλιομ. μήκους καὶ 320 χμ. πλάτους, εἶτα δι' ἀπλησιάζοντες αὐτῆς καὶ προστιθέμενες πολυάριθμα φωτεινὰ σημεῖα!

Ἐπὶ τούτοις ὁ Lockyer, ἀναφέρων τὰ ὑπὸ τοῦ Boer καὶ Mädlor τῷ 1830 παραχθέντα σχέδια, δι' ὧν ἐτίθησαν ἐπὶ τοῦ πλανήτη σταθερὰ ἀφ' ἑαυτῶν πρὸς προσδιορισμὸν τῆς περιόδου τῆς περὶ τὸν ἴδιον ἄξονα περιστροφῆς τοῦ Ἄρειος, τὰς ὑπ' αὐτοῦ καὶ πολλῶν ἄλλων διὰ τίνος διόπτρου τοῦ Conko τῷ 1862 γενομένης παρατηρήσεις, δι' ὧν οὐδέμῃς ἔμεινε αὐτῷ ἀμφιβολία περὶ τῆς ὑπάρξεως ἀτυμοσφαιρῆς τοῦ Ἄρειος ἀναλόγου πρὸς τὴν ἡμετέραν, ὡς καὶ περὶ ἄλλων τινῶν χαρακτηριστῶν αὐτοῦ, οἷον περὶ θερμότητος μὴ διαφερούσης τῆς ἡμετέρας ἡ κατὰ τινὰς μόνον βαθμοῦς περὶ τῆς παρουσίας τῶν νεφῶν καὶ περὶ προφανοῦς κινήσεως αὐτῶν περὶ διακρίσεως τῆς ἐπιφανείας εἰς ζηνῆς καὶ θαλάσσης περὶ τῆς ὑπάρξεως τῶν πολιῶν γιῶνων, τηχομένων μετὰ θαυμασίας ταχύτητος κατὰ τὴν πρὸς τὸ περιήλιον προσέγγισιν τοῦ ἀστρου, κτλ.,—καταλήγει εἰς παραθέσειν περισημάτων ἐποχῆν ἐκεῖνην εἰς τὴν ἀστρονομικὴν ἱστορίαν, ἐξ ὧν ἐπιταί, κατ' αὐτὸν, ὅτι ἡ χορὰς τῶν μεγάλων φακῶν δὲν ἐξήχησεν, ὅσον αὐτὸς γινώσκει, ἐπὶ πολὺ τὰς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου γνώσεις τῆς πρὸ 30 ἔτων ἐποχῆς, γνώσεις ἀποκαταθείσας διὰ τῶν τότε ἐν γρήσει μικρῶν ἀντικειμενικῶν φακῶν.

(Ἀκολουθεῖ).

H. Γ. ΒΑΣΕΜΑΚΗΣ.

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΕΡΩΣ

ὕπὸ Paul Bourget*.

«Θά μοι ἐπιτρέψεις νὰ ἐνθώθω ἐνώπιόν σου!» ἐπαπέλαθεν ὁ Γεράρδος μετὰ τινος στιγμῆς. Εἰς ὑπηρετικῆς ἐπιγραφισμένης, ὁ δὲ Λαυρέντιος ἐθαπνίζεν ἐν νῷ τῆς ἐντυπώσεως αὐτοῦ, ἐνῶ συνῆμα ἐκλάπιζε σιγῶν ῥωσικόν, ὅπερ ὁ φίλος του προσήνεγκεν αὐτῶ. Ἐὰν δὲ δύο παρὰ τὸ ἀνά μέσον τῶν ὁποίων ἦν τοποθετημένη ἡ κλίνη ἐβλεπον εἰς κήπον μικρὸν, οὗ τὰ δένδρα, φαλακρά ἤδη, ἀνύψουν τοὺς σκελετούς αὐτῶν πλησίον τῶν ὕλων. Αἱ ἡλικαὶ ἀκτινὲς διακυροῦσαι πρώϊας τοῦ χειμῶνος εἰσῆλκνον χαρτέσσαί καὶ ἐφώτιζον τὸν κοιτώνα ἐκείνον, ὅστις ἦν κοιτῶν ἀγάμου πλουσίου νέου. Μήτοι ὁ Γεράρδος δὲν εἶχεν εἰσόδῃμα ἐξήκοντα χιλιάδων φράγκων; Πάντα ἐν τῷ κοιτῶνι, καὶ αὐτὰ αἱ ἐλαφρύτεραι λεπτομέρειαι καθίστων φανερὰν τὴν ἔλλειψιν γυναικείας καλκισθησίας ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ θαλάμου ἐκείνου. Ἐὰν πάντα ἦσαν ἔργα ἀνδρῶς, σχεδὸν σοβαρά, ἀπὸ τῆς χαλυδένιου στερεότητος τῶν ἐπιπέλων μέχρι τῶν ἐπὶ τῶν προκίονων τοίχων συμπλεγμάτων ἐξ ὀπλων. Ἐξ ἄλλου, ἀπλοῦν μόνον βλέμμα ἦρκει νὰ καταδείξη ὅτι ὁ κύριος τοῦ δι' ἄγαμον προωρισμένου κοιτῶνος ἐκείνου ἔζη πολὺ ἐν αὐτῷ μὴ ἐξεργόμενος. Ὁ κοιτῶν εἶχε τὴν ἄνοιον καὶ ἰδιόζουσαν ἐκείνην μορφήν ἐνδικαιημάτων, ἀπὸ ἀποτέλουσι τὴν προσωρινὴν κατοικίαν ἀγάμου καὶ ἀποκρύπτουσι διπροσωπον βίαν. Ἦ ἐν τῷ μέσῳ κλίνη, χαμηλὴ καὶ στενὴ. μεθ' ἐνὸς μόνου προσκεφαλαίου, ἢ ἐν ἀτάξει. Ἐπὶ τοῦ τραπέζιου ἀνοικτὸν, ἀλλ' ἀνεστραμμένον βιβλίον εἰδεικνυεν ὅτι εἶχεν ἀναγνωσθῆ πρό τοῦ ὕπνου, ἐνῶ αἱ τῆδε κάκεισαι ἔρριμναι ἐφαμερίδες καὶ αἱ ἀπεσφραγισμέναι ἐπιστολαὶ εἶχον ἀναγνωσθῆ μετὰ τὴν ἐξέγερσιν. Ἐπὶ ἄλλης τραπέζης ὑπέρχε τὸ πρόγευμα καὶ εἰς μόνου κύαθος παρὰ τὴν ἀργυρὰν τειοθήκην, ἀλλὰ καὶ πάντα τὰ ἄλλα ἀντικείμενα τὰ γρήμακα εἰς τὰς ἔξεις τάξεως κομφῶ νέου εἶχον τὸν τύπον ἐκείνου τῆς περὶ αὐτὰ φροντίδος, ὃν δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀπομνησθῆ τις, διότι ἐδρεύει ἐν ψυχῇ μὲν ἀλλ' ἀκουσίζ καὶ ἀπειργάζετο ἀμονία. Πράγματι δὲ ὁ χαρακτήρ ἡμῶν δὲν προσλαμβάνει, μετὰ τῆς ἀριτείας τῆς φωτογραφίας σχεδόν, τὸν τύπον τοῦ μέρους ἐνθὰ ἐκτελοῦμεν τὰς συνήθεις ἡμῶν ἀσχολίας;

Ὁ Γεράρδος, ὅστις παρετήρησε τὰ πλανώμενα βλέμματα τοῦ ἐπισκέπτου αὐτοῦ, ἀπῆντησεν εἰς τὴν σιωπηλὴν ἐρώτησιν, ἢ ἐνόμισεν ὅτι ἐν ταῖς βλέμμασιν ἐκείνοις ἀνακαλύπτει. «Βλέπεις ὅτι δὲν εἶμαι πολὺ ἀσχημα. . . ἔχω καὶ ἰδιόκτερον γραφεῖον, ἐν ἀνάγκῃ δὲ καὶ ἐστιατόριον. Δὲν εἶναι πολὺ μέγχα, ἀλλ' ἔχω ὅπωςδὴποτε ἡλίον καὶ ἀέρα καθαρόν». Καὶ ἀνέπνευε δι' ὅλης τῆς δυνάμεως τῶν πνευμένων αὐτοῦ. «Ε-

(*) Ἰδε ἀριθμ. 3 σελ. 50-52.

λησμένησα ἡμῶς, προσέθηκεν ἀφοῦ ἀπεσφύρη ὁ ὁ πηρέτης, — θὰ μείνῃς νὰ συγγεωματώμεν; . . . Καὶ τὸ βλέμμα, ὅπερ συνώδευσε τὴν ἐρώτησιν ἐκείνην προεβίβεν ἀνησυχίαν, ἢ ἡμῶς ἢ καταφατικὴ ἀπάντησις τοῦ ἠλία διεσεύδαεν ἀμέσως.

«Θὰ γράψω δύο λόγους εἰς τὴν κυρίαν δὲ Βέλδ, ἐπέλαθεν ὁ Γεράρδος, τῆ ὠμίλησα περὶ σοῦ καὶ ἐκ θεωρήσει ἐαυτὴν εὐτυχῆ βλέπουσά σε . . .» Καὶ εἶθε εἰς τὸ γραφεῖον αὐτοῦ προσηγόμενος τοῦ φίλου του. Ἦν δὲ τὸ γραφεῖον πράγματι στενωχῶρον, ἀλλὰ τὴ ἐν αὐτῷ βιβλία καὶ τὰ λοιπὰ ἔγγραφα ἐμαρτύρουν ὅτι ἐν αὐτῷ ἔμενε πολλὰκις ἐργαζόμενος. Ἐνῶ ὁ Λαυρέντιος ἐσχίζε φύλλον χάρτου ἐκ τοῦ σημειωματάρου αὐτοῦ καὶ ἔγραφεν ἐπ' αὐτοῦ λέξεις τινάς, εἰς δὲ τῶν ὑπερετῶν ἑλθῶν ἔλαθεν αὐτὸ χωρὶς νὰ ἀναμεινῇ παρατέρω ὁδηγίας, ὁ ἠλίας προσεπάθει νὰ παρατηρήσει εἰκόνα τοποθετημένην ἐπὶ τῆς πλατείας τραπέζης, παρεστῶσαν δὲ τὴν Κλάραν. Ἐν τούτοις δὲν ἐτόλμασε νὰ παρατηρήσει αὐτὴν ἀπροκαλύπτως καὶ περιωρίσθη εἰς τὸ νὰ βασανίση ἐν νῷ τί ἦτο δυνατόν νὰ σημαίνῃ καὶ ἡ κωσικία ἐκείνη καὶ ἡ ἐν γένει συμπεριφορὰ τοῦ Γεράρδου. Ἦτο ἀρχὴ ὅτι ὕποκρισις; Ἦτο ἀποτέλεσμα σιωπῆσου διαζύγιου καὶ προσεπάθει νὰ συγκαλύψῃ κατὰστασιν μοιραίαν; Ὁ Γεράρδος δὲν ἐπαρουσίαζε οὐδὲν τῶν ἐξωτερικῶν φαινομένων ἐτυχοῦς ἐραστοῦ, συζῶντος μετ' ἐρωμένης ἅλωθεΐας κατὸς ὅλην περιφρονήσεως τῶν πηλῆφρων τοῦ κόσμου. Καθὼς τὴν ἐσπέραν καθ' ἣν συναντήθησαν πρὸ τοῦ περιστευλίου τῶν Ἀπομῶχων, ἢ συνδιήλεξις περιεστρέφετο μόνον περὶ τοὺς ἀρχαίους συναδέλφους. Ὁ Γεράρδος ὠμίλει περὶ αὐτῶν ὡς ἀπόστρατος ἀξιοματικὸς ὠμίλει περὶ τοῦ στρατοῦ. Ἐγίνωσκε καλῶς πᾶσαι τὰς μεταθέσεις πάντας τοὺς προβιβασμούς. Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἀπῆσπραπτον. . . Ἐσκυβρώπασεν ὁμοίως ὅταν προῦγῶρσεν ἡ ὥρα, ὁ δὲ Λαυρέντιος παρετήρησεν ὅτι τὸ βλέμμα αὐτοῦ ἀπέθε σχεδὸν ἀπλανὲς καθ' ἣν στιγμὴν ἐπρόκειτο νὰ ἀνελθῶσιν εἰς τὸν πρῶτον ὄροφον, οὗ τὴν πύλιν ἦνοιεν ὑπηρετικῆς φέρων οἰκιστολὴν ἐπὶ τῶν κομβίων τῆς ὁποίας ὑπέρχον τὰ γράμακα Κ. Β. Ἐὰν ἡ περιέργεια τοῦ ἠλία ἦτο ἡδὴ ζωηρὰ ὅτε ἔφθασε πρὸ τοῦ μεγάρου, κατ' ἐκείνην ὁμοίως τὴν στιγμὴν διετέλει εἰς τὸ ὕψιστον σημεῖον αὐτῆς ἕνεκα τῶν πολλῶν παρατηρήσεων αὐτοῦ. Ἄμα ὡς ἔοριψεν ὁμοίως τὸ πρῶτον βλέμμα ἐπὶ τῆς νεαρῆς γυναικός, μὲν ἠδυνήθη νὰ ἐξεκκολουθήσει τὴν ἐπισκόπησιν αὐτοῦ, διότι ἐμαρτυροῦσε ὑπὸ ἀκαταγωνίστου θελητήρα, οὗ μετὰ δυσχερείας ἢ ἠδύνατο νὰ καθορίσῃ τὴν φύσιν. Ἀμέσως εἶχεν ἀναγνωρίσει τὴν γυναῖκα. Καθημένη παρὰ τὴν ἐστίαν ἐν τῇ μικρῇ αὐτῆς αἰθούσῃ κυανοῦ ὄχρου χροῖματος ἀνεγίνωσκε, φέρουσα πρῶτὴν λευκὴν ἀτιμῆλυτον περιβολήν, ἢ ἐκίεσον πολλὰ τρίχαπτα. Ἦ κυστανόχρους κόμη αὐτῆς διετῆρησε τὴν λεπτότητα καὶ τὴν φαιόχρον αὐτῆς παλαιῶν χρόνων καὶ ὡς ἄλλοτε ἦν ἀπλοῦστατα εἰς δύο διηρημένη. Ὁ χαρακτήρ ἐκείνος τῆς μεγάλῃς σοβαρότητος καὶ σπου-

δατότητας, ὅστις ἄλλοτε ἀπετέλει τὴν ἡθικὴν καλλομένην τοῦ προσώπου αὐτῆς, ὑπέρχεν ἐτι ἐν ταῖς ἐλαφρῶς μελαίνους ὀφθαλμοῖς αὐτοῖς καὶ ἐν ταῖς ἀνέκλυτον καὶ γαλήνῃν προδιδούσαις γραμμαῖς τῶν παρεῶν καὶ τοῦ μετώπου. Ἦ εἶξῃ μόνον διαφορά ὑπέρχεν ὅτι ἡ σοβαρότης καὶ ἡ σπουδασιότης ἐφαίνετο ὡσεὶ μεγαλειότερα κατὰστασα. Ἦδη ἐπλησίαιεν αὐτὰ πρὸς τὴν μεταγγυλίαν, ἢ περὶ τὴν ὀλίβερν ἀίσθησιν εἰς πάντα γινώσκοντα τὴν ἱστορίαν αὐτῆς. Μήτοι δὲν εἶεθῃ ἀρ' αὐτῆς εἰς τοιοῦτον σημεῖον καὶ τοιοῦτας περιστάσεις, ὡστε δὲν ὑπέρχε πλέον δι' αὐτὴν μέσος ἕρως μετὰ τῆς ὑψίστης εὐτυχίας καὶ τῆς χειρίστης δυστυχίας; Ἐπὶ πρόσωπον εἶχε κατὰστῆ πρὸς ἴσχυον, οἱ ὀφθαλμοὶ ἦσαν μικρῶν εἰσέχοντες. Ἐπὶ θελατικῶν ἐκείνου στόμα, ὅπερ προεβίβει ἐπιθλιατικῶς τὴν παραβολὴν πρὸς ἄνθος κλειόμενον, ἐσχματίζετο πτυχὴν σχεδὸν ἠλιῶν προδιδούσαν. Οὐχί. Ἐπὶ ὄνολον ἐκείνου οὐδὲν εἶχε τὸ κοινὸν πρὸς τὴν εἰκόνα εὐτυχίας ἐν τῷ σφάλματι. Ἐν τούτοις ἀπέριπτε καὶ πᾶσαν ἰδέαν σφάλματος. Ἐὰν ὁ ἠλίας δὲν ἐγίνωσκε καλῶς τὰ πράγματα καὶ ἰδεινέει τις αὐτῷ τὴν Κλάραν δὲ Βέλδ λέγων ὅτι ὑπέρχεν ἡ ἡρώς ἐνὸς τῶν διασημοτέρων σκευδῶν τῆς κρησιακῆς κοινωνίας, ὀκνέειν ἐν πεποθήσει ὅτι συκοφαντεῖ. Τσοῦτον ἡ γαλήνια ὑπερφάνεια, ἡ ἀνυπόκριτος εὐγένεια καὶ ἡ ἡσυχία τοῦ πνεύματος ἀπῆσπραπτον ἐκ τῆς τρικλοῦτα καὶ ἐστῆρα ἐτι κρημιούσας γυναικὸς ἐκείνης, ἢ ὅποια προτέλει μετὰ χάρτος προσηγορίας ὅταν ὁ Γεράρδος ἐπαρουσίασεν αὐτῇ τὸν ἐπισκέπτην. Ἦ χειρονομία δι' ἣς ἡ χεὶρ αὐτῆς ἔδειξεν εἰς τὸν ἠλίαν καθίσμα ἕρπε τὸν τύπον τῆς ἀγνῆς ἐκείνης χάρτος ἐν ἣ ὀλίγον πεπειρημένοι ἄνδρες ἀναγνωρίζουσι τὸ ἐνστικτὸν μή μου ἡέτω τῆς τιμῆς γυναικός, ἐκείνην τὴν ἀπλοῦτον, τὴν ἄνευ προμελέτης, ὡς φυσικὴν, ἀδελφούσην, ἢ ὅποια ἀπελιπίζει καὶ τὸν ἄλλον δειλὸν καὶ ἀδαεθὸν ὀπισθολογιστὸν ἔχοντα. «Ὁ φίλος σὰς, εἶπε, πολλὰκις μοὶ ὠμίλησε περὶ ἡμῶν, ὡστε πραγματικῶς αἰσθάνομαι εὐχαρίστησιν ὑποδεχόμενῃ ἡμᾶς. . .» Ἦ ἀπλὴ ἐκείνη φράσις, ἢ ὅποια, ἐν τούτοις, εἴθε μετὰ αὐτῆς καὶ αὐτοῦ τὸν Γεράρδον, ἐλέγη χαμηλῆ καὶ λαρυγγῶδει τῇ φωνῇ χωρὶς οὐδὲν, οὔτε ἐν τῷ ὄνῳ αὐτῆς, οὔτε ἐν φωνηνομίῃ τοῦ προσώπου ν' ἀποκαλύπτῃ τὴν στενωχῶριαν, ἢ ὁφείλει νὰ αἰσθάνηται γυνὴ τοῦ κόσμου εὔριστικῆς καὶ πάλιν, προγεγραμμένη καὶ πεποτικῆ, πρὸ ἀνδρός; γυναικίως αὐτὴν τιμωμένη καὶ ἀξουσαν. Ἄλλ' οὐδὲ ὑπέρχε τι τῆς ἀνευθελίας ἐκείνης μετὰ τῆς ὁποίας τὰ κατὰστασα πλάσματα ἠδύνουσι κα τὰ μέτωπον, πρὸ δυνάτῃς περιφρονήσεως. Οὐχί. Ἦ συμπεριφορὰ αὐτῆς ὠμίλαζε πρὸς τὴν πολυμῆρὸν ἀσφάλειαν πρῶτον, ὅπερ ἐπέτυχε δικαιοσύνης τινος καὶ ὅπερ οὐδεμίαν συζήτησιν ἐπ' αὐτῆς ἀποδέχεται. Ἦ δὲ Κλάρκ οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἀπέθεκε τὴν συμπεριφορὴν αὐτῆν, οὔτε κατὰ τὴν πρῶ, οὔτε κατὰ τὴν ἐπὶ τῆς τραπέζης συνδιήλεξιν, οὔτε κατὰ τὴν συνομιλίαν τὴν ἐπακλουθήθησαν τὴν εἰς τὴν κυανὴν αἰ-

θουσαν ἐπιστροφήν. — Ἄλλ' ἀπετέλει ἀρχὴ ὁ πρό-τος ἐκείνος πραγματικὴ καὶ φυσικὴ συμπεριφορὴ; διαρωτῆτο ἀδικωπὼς ὁ ἠλίας.

Ἦ κληρονομία λοιπὸν παρὰ τὴν πατρίωνον πράξειαν, δεξιόθεν τῆς Κλάρας, ἕκαστος τῆς ὁποίας ἦτο ὁ Γεράρδος. Δύο κυρίατα, κατεσκευασμένα κατὰ ῥυθμὸν τῆς Ἀναγεννήσεως ἐκίσκουον τὸ ἐστιατόριον ἐκείνο. Μία μόνον εἰκόνη ἦν ἀνησπυμένη ἐπὶ τῶν διαζύγιου ἐπεστρωμένων τοίχων, αὐτὴ δὲ ἀπεικόνιζε τὸν πλοῦν ἀπαλάττου ἐν μέσῳ ὠμίλης. Ἄμα τοῦ γεύματος ἀρχιζομένου, αἱ ὠμίλια ἐγίνοντο σπικνωτέρας. Στενωχῶρικῶς, καὶ ἀποκρυπτομένη ἐκ τοῦ ἐγκάρδιου τῶν φράσεων, ἐφαίνετο ὁμοίως ἐπιβαρύνουσα τοὺς τρεῖς συνδιημιῶνας. Ὁ ἠλίας Λαυρέντιος, ὅστις ἐξικολοῦθει νὰ βασανίη κατὰ νῦν, τῆς ἐλαχίστης τῶν σκευδῶν ἠσθάνετο τὴν στενωχῶριαν αὐτῆν ὡς ὀλιγωρῶς αἰσθητῆ ἀνὰ μέσον τῶν διακομύσεων τῆς φωνῆς τοῦ Γεράρδου, τῶν χειρονομιῶν αὐτοῦ καὶ τῆς ἀνεκφραστοῦ τοῦ βλέμματος αὐτοῦ ταρχῆς. Παρατήρηει ὅτι ὁ φίλος του, περὶ τῶν ἀνυπόκριτως συνειλῆς τῆς κατὰ τὴν πρῶταν γυμναστικῆς, ἔτρωγε καὶ ἔπινε μετὰ μεγάλῃς ὑπέχεις, ἐνῶ ἡ κυρία δὲ Βέλδ ἀφοῦ διὰ τῆς ἄκρας τῶν χειλέων ἠγγίσει τὸ ἐν τῇ παραψίδι αὐτῆς φραγτὸν, ἐτοπολιέται στυκυροειδῶς τὴν μάχλην καὶ τὸ παρόνιον ἐπὶ τοῦ ἐν τῇ παραψίδι ἀπομείνοντος, ὡς αἰ κορυσιδῆς αἱ ὁποιαὶ ἐπιθυμοῦσι ν' ἀπεσφύρσιν ἐπιπληξῶν. Μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ τρόπου τοῦ παρακίθεσθαι ἐν τῇ τραπέζῃ ὑπέρχεν, ὅσον εἶπεν, διαφορά φυσιολογίας καὶ συμπεριφορᾶς μετὰ τῶν δύο ἐκείνων προσώπων. Ἦ δ' ἀτυχεῖται τῆς στενωχῶριαν καθίστατο βαθηκτὸν πυκνωτέρα, τοσοῦτω μάλλον ὅσῳ ἡ Κλάρκ ἐφαίνετο ὡς ἀποῦσα ἐκ τοῦ ἐστιατορίου, διότι τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἦν ἀκίνητον, αἱ ἀπαντήσεις μονοσύλλαβοι, ἢ ἀδιαφορία τῆς πληθῆς. . . Ὁ ἠλίας ἐξαντίλας πᾶσαν πηγὴν συνδιαλέξεως, ἐνόμισεν ὅτι εὔρισται ἀντικείμενον συζήτησεως ἐν τῇ εἰκόνῃ, ἡττις ἐκείνο ἐκάντι αὐτοῦ, ἀμέσως δὲ παρετήρησεν ὅτι παρεῖχε τοῖς ξενίζουσιν αὐτὸν κρημνὴν νὰ καταδείξουσι τὸ διαζύγιον τῶν σκέψεων αὐτῶν μετὰ τὸ διαζύγιον τῶν ἔξεων καὶ τοῦ τρόπου τοῦ βίου. «Εἶναι εἰκόνη τοῦ ἀγγλοῦ ζωγράφου Τούρνερ, εἶπεν ἡ κυρία δὲ Βέλδ, τῆς ἀρέσκει;» Καὶ ἐπὶ τῇ καταφατικῇ ἀπαντήσει τοῦ ἠλία ἐστράφη μειδιῶσα πρὸς τὸν Γεράρδον καὶ εἶπεν «Βλέπεις ὅτι δὲν εἶμαι μόνον ἐγὼ ἔχουσα τὴν αὐτὴν ἰδέαν;» «Ἐγὼ ἄμω πάντοτε ἐνόμιζον ὅτι ὅχι εἶχες δικαίον ἀπῆντησεν ἐκείνος, ἢ δὴ ἀπὸ τῆς ἐπιγῆς καθ' ἣν ἦσαν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν εἶχον δικαίωμα πᾶσαν ἀγέσιν μετὰ τῶν καλῶν τεχνῶν. . . Ἐνθυμοῦσαι Λαυρέντιος;» Πράγματι δὲ ὁ ἠλίας ἐνεθυμῆτο ὅτι ὁ Γεράρδος ἄνθρωπος φιλόδοξος καὶ πρακτικὸς, περιεφρονεῖ ἕκαστος ἐκείνο ὅπερ ἀπεκάλει μυκτῆριστικῶς τὸ φιλολογικὸν μέρος τοῦ βίου. Ἦκουε λοιπὸν τὴν νεαρὴν γυναῖκα νὰ συζήτησιν περὶ τῆς ἀγγλικῆς ζωγραφικῆς μετὰ τῆς λεπτοῦς ἐκείνης οὐδεμελείας καὶ γνώσεως, ἢ ἐφαίνετο ὅτι ἐκείνητο περὶ ὅλων τῶν

πραγμάτων, ἐν ἀπερίττω ἄλλὰ καὶ σοφῷ λόγῳ, ἄνευ δικονομικοῦ ἐκδικασμοῦ, ὡς πρόσωπον ὑπερ ἑπί πολλῆ ἐμελέτησε καὶ πλήρεις ἔχει πρακτικὰς γνώσεις. Ἦτο πασιδὸλον ὅτι ἀπὸ ἐτῶν ἕξ ἔν τῷ μίσει τῶν βιβλικῶν καὶ τῶν διανοητικῶν ἐνασχολήσεων. Μετὰ τινα λεπτὰ ἢ συνδιέλιξις ἠλλάξεν ἀντικείμενον. Ὁ Γεράρδος ὠμίλει περὶ Ἀγγλίας καὶ τοῦ ἀγγλικοῦ λαοῦ, ἄλλ' εἶχε φέρει τὸ ἀντικείμενον ἐπὶ τῆς πολιτικῆς. Κατέκρινε τὰ τελευταῖα περὶ Ἰρλανδίας ληφθέντα μέτρα καὶ ἐποικεῖτο ἀντιπαρεβολὴν τῶν ἀγγλικῶν πρὸς τὰς γαλλικὰς ἀποικίας. Ἡ Κλάρα ἐσίγει, ἢ δὲ γυμνὴ δακτυλίων χεῖρ αὐτῆς ἐτακτοποιεῖ τὴν κόμην διὰ χειρονομίας ἢ ὅποια ἔφερε τὸν Ἥλιον κατὰ πολλὰ ἔτι ὅπως. Ἐν τούτοις ἤκουε τὸν Γεράρδον καὶ ἐθαύμαζε τὴν καταλλήλότητά τῶν φράσεων αὐτοῦ, εἴτα δὲ ἐξῆγε τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ φίλος αὐτοῦ καὶ ἡ ἐρωμένη του ἦσαν κεχωρισμένοι ἀπ' ἀλλήλων ὡς ἐξ αὐτῶν τῶν ἰδιωμάτων αὐτῶν. Δὲν ἐφάνετο ἐκείνη ἐκτριῶσα τὴν ἀξίαν τῶν λεγομένων αὐτοῦ, ὅπως ἐκείνος πρὸ ὀλίγου δὲν εἶχε φανῆ ἀρεσκόμενος ἐκ τοῦ θελγῆτρον τῶν λόγων αὐτῆς. Μεταχρησάμενος ἀπέλυσε αὐτὸν, αὐτὴ δὲ ἐπέπλαιστο ὅταν ἐπανήλθον εἰς τὴν μικρὰν αἴθουσαν διὰ τὴν πύξιν τὸν καφὲν καὶ παρετήκαε τὸν Γεράρδον, ἀσπαζόμενον τὴν χεῖρα τῆς Κλάρας εἰς ἀπάντησιν ἐπιχαίτου χειρονομίας αὐτῆς. Ὁ χειμερινὸς ἥλιος εἰσέδυε διὰ τοῦ καταβιδασμένου παραπετάσματος, ὑπερ ἦτο κυκλόχρουν ἐπίσης, ἀλλὰ ὡχρότερον τοῦ χρώματος τῶν τοίχων. Διὰ ξέρον βλέποντα τὴν νεαρὰν ἐκείνην γυναῖκα παρὰ τὸν νεαρὸν ἄνδρα, ἐμφοτέρους ἐλευθέρους ἢ ἀνταγαπῶνται, ἀμφοτέρους συνδεδεμένους στενωτάτα συνεπέξ τῆς τολμηρῆς θυσίας τοῦ μέλλοντος αὐτῶν, ἀμφοτέρους πλουσίους καὶ οἰκοῦντας τὸ διὰ τρυφερῆς κομψότητος διακεκομημένον ἐκείνο ἄντρον — ἦτο, βεβαίως τὸ ἄκρον ἄκρον τῆς εὐτυχίας — ἀλλὰ διατὶ ἀτμός στενοχωρίας εἶχε καλύψει τὴν συνδιέλιξιν κατὰ τὸ πρόγευμα, ἐξ ἧς ἐν τούτοις ἐπυμελημένως εἶχεν ἐξοβελισθῆ πᾶν δυνάμενον τὴν προκαλεσθῆ ἀναμνήσεις τοῦ πυρετώδους βίου τῆς ἀνωτέρας κοινωνίας; Διατὶ, καὶ κατ' αὐτὴν ἔτι τὴν στιγμήν τοῦ ἀσπασμοῦ, περὶ τοὺς ὄφθαλμοὺς ἠμφοτέρων ἀνεγινώσκετο πλήρως πρὸς τὸν βίον περιφρόνησις ἄνευ ἐπιπιδός; Ἡ μὲν ὅς Ἡλιάς ἤπατάτο καὶ πάντα ταῦτα τὰ ἐξωτερικὰ φαινόμενα μυστηριώδους καὶ ἀνεξιχνήτου χωρισμοῦ μεταξὺ τῶν δύο ἐκείνων ὄντων δὲν ὑψίστατο, ἀλλ' ἢ μόνον ἐν τῇ φαντασίᾳ αὐτοῦ, ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ αὐτοῦ καὶ τῇ ὀπισθολογισμῶ ἔσως; Διότι, ἦτο βέβαιος ὅτι ἡ αἰφνιδία αὐξήσις τῆς θλίψεως αὐτοῦ δὲν ἐπὶ πᾶσι ἐξ αἰφνιδίας καὶ μὴ διακρινόμενης ἔτι ἐκποτιπίας;

Α. ΓΡΑΜΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ.

('Ἀκολουθεῖ).

ΧΕΙΜΕΡΙΝΑ ἈΝΘ'.

Ἐν τῇ ἡλικίᾳ μου νομίζω ὅτι εὐρίσκομαι ἐν τῇ ζωῇ καθὼς ἐν οἴκῳ, ἐν ᾧ κατοικῶ μὲν, ἀλλ' ἡς ἔληξεν ἢ προθεσμία ἢ βιομηχῶ πρὸς ἐκείνον, ὅστις ἀναμένει ἐπισκεψίην τινα καὶ ὅστις εἰς πᾶσαν τῆς οὐρας κροῦσιν λέγει κατ' αὐτόν. «Ἴδου αὐτός!» Ὅπως ἐν πᾶσιν ἀδιαιετοῖς ὀλίγων σοβαρῶ λέγουσι κατ' αὐτούς, αἴσως εἶναι ἐκεῖνος! Ἐκεῖνος; Μαντεύετε βεβαίως περὶ τίνος πρόκειται; Καὶ ἐν τούτοις ἡ ἰδέα αὐτὴ δὲν εἶναι τῶς ἀπαίσιος ὅσον φρονεῖτε. Ἐπίστε εἶναι λίαν καθησυχαστικὴ. Πᾶν ὅ, τι ἐν τῇ ζωῇ ὑπάρχει ποταπὸν, ἐπιπλάστον, ἄθλιον, ἐκλείπει πρὸ τῆς ἀπαίσιου ταύτης ἰδέας, μόνον δὲ ἢ πραγματικότης, ἐν ὅλῃ αὐτῆς τῇ σταθερότητι μένει ἀπέναντι ἡμῶν. Καλὸν εἶναι ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ ἰδέα προσεχῶς κινδύνου.

Ἐπιστρέφων ἡμέραν τινὰ ἐκ περιπάτου ἀνὰ τὰ δάση, εἶδον κηθήμενον πρὸ τῆς οὐρας οἰκίσκου λίαν ἀπομακρυσμένου τοῦ χωρίου καὶ οὐτινος ὁ ἰδιοκτήτης σχεδὸν πάντοτε ἀπουσιάζει, ἀγαθὸν τινα ἄνδρα ὄν ἐγνώρισα ὡς κηπουρὸν παρὰ τινι φίλῳ μου.

— Δι! γέρω· Ἄντωνι, τὴν εἶπον, εἰσθε λοιπὸν φύλαξ τῆς οἰκίας ταύτης;

— Ναι, κύριε, ἀπὸ τοῦ φθινοπώρου ἤδη.

— Δὲν θὰ εἶναι πολὺ εὐχάριστος ἐδῶ; Ἄνευ γειτόνων, ἄνευ κυρίων!

— Δι! ἔχω τὰς ἀσχολίας μου ἐν τῇ κήρῳ.

— Ναι, ἐννοῶ, κατὰ τὸ θέρος. Ἀλλὰ κατὰ τὸν χειμῶνα, κατὰ τὰς μακρὰς ἑσπέρας, τί κάμνετε; Μὴ ἠτένισε καὶ μοι εἶπε παιδρῶς: «Στενοχωροῦμαι».

Ἡ φυσιογνωμία του καὶ ὁ τόνος του μὲ ἐξέπληξαν. Εἰς τὸ στόμα τῶν πλουσίων ἡ λέξις «Στενοχωροῦμαι» ἔχει τόνον ἀπελιστικόν ὅστις θλίβει τὴν καρδίαν. Ὁ καλὸς οὗτος ἄνθρωπος προέφερεν αὐτὴν μεθιδῶν. Τὴν στενοχωρίαν ἀποδέχεται ὡς ἀποδέχεται τὴν βροχήν, τὸ ψῆγος, τὴν στέρησιν, τὸν μόνον, τὸν θάνατον. Ἀνίκει εἰς τὴν ἀγροτικὴν ταύτην γενεάν, ἧς ἡ ὑπαρξίς περιλαμβάνεται ἐν δυὶ λέξεσι: Πάσχειν καὶ ἁπομένει. Διὰ τοῦτο καλὸν εἶναι τὴν ἀποπέλλωσιν οἱ χωρικοὶ εἰς τὰ σχολεῖα, ἀλλ' ἐπίσης καλὸν θὰ ἦτο τὴν ἀποπέλλωσιν καὶ ἡμᾶς εἰς τὰ σχολεῖα τῶν χωρικῶν.

Ἡμέραν τινὰ πρὸ τίνος καιροῦ ἐκ τοῦ στόματος ἀμπελοφυτοῦ τίνος ἤκουσα λέξιν τινὰ, ἧτις μεγαλειότηρ ἔτι μοι προύξενται ἐντύπωσιν.

Ἦτο ἡμέρα ἐλογοῦν. Ἐν τινι τῶν διαμερισμάτων δύο ὑποψήφιοι ὑπῆρχον ἀντίπαλοι. Ὁ εἰς ἦτο τῶς

(*) Ὁπως κάλλιον νοηθῆ ἢ τὴν ἐπιγραφήν καὶ τὸ σύνολον τῆς δικτριβῆς ταύτης, σημειοῦμεθα ὅτι ὁ γράψας αὐτὴν γραμματικὸς συγγραφεὺς καὶ μέλος τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας Ἐρνέστος Λυγοπύδης ἀγεί νῦν τὸ ὄργανιστὸν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ, γεννηθεὶς ἐν Παρισίοις τῇ 2/11 φεβρουαρίου τοῦ 1807.

βουλευτῆς, ἀνῆκεν δὲ εἰς τὸ κόμμα τῶν ριζοσπαστικῶν δημοκρατῶν. Ὁ ἕτερος δὲ πρῶτον φοράν ἐξετίθετο ὡς ὑποψήφιος, ἄχρως δὲ ὑπὸ κομματικῆν ἐποψίν. Ἀμφότεροι ἦσαν ἐξ ἴσου πλούσιοι. Τῇ πρώτῃ εἶχον μεταβῆ εἰς συνάντησιν ἐπὶ τῆς ἐγχῆς τοῦ ποταμοῦ τοῦ φίλου μου Χ. . . τὸν ὅποιον φθονῶ διὰ πολλὰ μὲν πράγματα, ἰδίως ὁμῶς διὰ τὴν πρὸς τὴν ἀλιείαν κλίσιν του. Τέλος τὸν φθονῶ διὰ τὰς κλίσεις καὶ τὰς ἐπιθυμίας τὰς ὅποιας ἐγὼ δὲν αἰσθάνομαι. Παρ' αὐτὸν ἤλιετο καὶ ὁ ἡμέτερος ἀμπελοφυτοῦ. Ὅτε τὸ ὡρολόγιον ἐκρούσε τὴν δεκάτην, ὁ ἀμπελοφυτοῦς ἠγέρθη καὶ εἶπεν ἡμῖν:

— Ἐπάγω τὸ ψηροφυτοῦ.

— Διὰ ποῖον θὰ ψηροφυτοῦ;

Ἄνεπε τὸ ὄνομα τοῦ νέου ὑποψήφιο.

— Διὰ τί προτιμάτε τοῦτον;

— Διότι δὲν τὸν γνωρίζω.

Μόλις ἀπεμακρύνθημεν ὁ τε φίλος μου Χ. . . καὶ ἐγὼ ἠρξίσαμεν καγγαζόντες. Ἐγὼ μετ' ὀλίγου προσέθηκα:

— Ἴδου λοιπὸν οἱ χωρικοὶ! Δὲν εἶναι ἀρετὰ παρὰ λόγος; Καὶ ὅμως παρὰ λόγος ἦσαν ἐγὼ, διότι ἐκείνος θαυμασίως προεδιόρισε τὴν ἀνωτέραν καὶ σωτήριον ἀνάγκην τοῦ ἄγνώστου, τὴν ἀρχὴν ταύτην ἧτις ἐπεκράτει κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας.

Ἐκεῖθεν προήλθεν ἡ ἡμετέρα σωτηρία. Ὁ λαὸς φηλαρφετεὶ ἠρεῖνησεν τὴν ἀλλοθίαν καὶ ἀνεῖρεν αὐτὴν. Ἐν μίσει τοῦ κατακλυσμοῦ τούτου τῶν σκοφαντιῶν, τῶν ἀπαιτήσεων, τῶν διαφθορῶν, κατέρωθε ἐν ἀκρίνῃ καὶ ἐκφύση πᾶν ὅ, τι ἐπιθυμοῦμαι καὶ πᾶν ὅ, τι δὲν ἐπιθυμοῦμαι. Δυστυχῆς καὶ προσφιλις ἔθνος! Ἀξίζει τῷ ὄντι περισσότερο ἐκείνων, ὅστινες κυβερνοῦσι καὶ διευθύνουσιν αὐτό.

Κατὰ τὴν ἐπιστροφήν μου μετέβην τὴν ἐπισκεψίαν εἰς τὴν συναθροίσαν μου, ἰσχυρῶς τὸν τυφλόν, ὅστις μοι προύξενται λυπηρῶν ἐντύπων. Οἱ τέσσαρες χειμερινοὶ μῆνες ἐγήρασαν αὐτόν κατὰ δέκα ὅλα ἔτη. Δὲν περιπατεῖ πλέον, σύρεται. Τῇ τυφλότητι ἤρξαστο τὴν προστίθεται καὶ ἡ κωφότης. Ἡ μνῆμη του πᾶσχει ἐκλείψει. Ἀντελήθη καὶ αὐτὸς τούτου καὶ ὑποφέρει πολὺ. Ἡ θέα τοῦ δυστυχῆ τούτου πλάσματος τῶς αὐτὴν προύξενται μοι ἐντύπωσιν, ὅστε δὲν εὔρον παρηγορητικὴν τινα λέξιν τὴν ἀπευθύνω. Ἀπερχόμενος ἐπὶ τὴν ὁδόν μου, τῶν ἰδεῶν μου ἀκολουθῶν ὁδὸν οἰκίαν αὐτῆς, ἐταξίθετῆθησαν δὲ αὐτῇ ἐν τῷ νῶ μου ὑπὸ τὴν μορφὴν στίχων. Εἶναι τὸ σύστημα τοῦ Γκαίτε, ὅστις ὅταν καταλαμβάνετο ὑπὸ θλίψεως, ἐποίει καὶ μίαν σονάταν.

Ab! Ce n'est pas la mort que je crains, c'est la vie! A voir de quels tourments la vieillesse est suivie, Je tremble, mes amis, de descendre au tombeau lentement, membre à membre et lambeau par lambeau,

Ne vous laissant de moi, comme image suprême, Qu'une caricature affreuse de moi-même.

Τὴν μεθεπομένην ἡμέραν καταχυμμένος ἐκ τῆς ἀδυναμίας μου, ἐπανέκυψα παρὰ τῇ ἰακώβῃ, λαβῶν ἀπόφασιν τὴν ἐμπνεύσει αὐτῆς θέρρας. Θίγω μετὰ τολμῆς τὰς χειμερινὰς αὐτοῦ σκληρὰς δοκιμασίας.

«— Ἀ! ναί, κύριε, ὑπέφερα πολλά! Καὶ ὅμως καταλαμβάνομαι ὑπὸ ἀπεριγράπτου φόβου ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ τοῦ θανάτου.

— Φόβου! ἀνεκράξα μετ' ἐκπλήξεως.

— Ἀνταμφοβολοῦμαι, διότι δὲν εἶναι ἀποθήκη, κύριε, θὰ ἀποθῆ μετ' ἐμοῦ καὶ ἡ σύνταξις τὴν ὅποιαν λαμβάνω καὶ τὰ τέκνα μου θὰ ἐστεροῦντο αὐτῆς.

Τὸ μήθημα τοῦτο μὲ ἐλύθησεν σφοδρῶς. Ναί, ἔχει δικαίον, ὁ δυστυχῆς κέρτς. Ὅσον σκληρὰ καὶ ἀνείναι ἡ ζωὴ, ἐνίσω δύναται τις τὴν φανῆ χρῆσιμος εἰς τὴν ὁφειλίμω εἰς πρόσωπά τινα, δέον τὴν ἀποδέχεται αὐτὴν καὶ τὴν εὐλογῆ.

Ἐρνέστος Λυγοπύδης,

ἀκαδημαϊκός.

(Μετάφρασις Ν. Γ. Μ.)

ΕΤΑΙΡΕΙΑΙ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Ἡ ἐν Ἀθήναις ἐπιστημονικὴ εἰσαγωγία.

Ἐν τῇ ἀναγκαίᾳ γενομένῃ συνεδρίᾳ τῆς ἐταιρείας πρῶτον μὲν ἐγένετο λόγος ἐπαινετικὸς περὶ τοῦ αἰδίου August Nauck, ὅστις ἐτύγχανεν ἐπίτιμος τῆς ἐταιρείας ἐταῖρος. Ἀνέγνω δὲ ὁ γραμματεὺς κ. Μαργαρίτης Εὐαγγελίδης ἐπιμνησάμενος λόγον τοῦ μεγάλου φιλόλογου, πεμφθέντα ὑπὸ τοῦ ἐταῖρου κ. Π. Παπαγεωργίου, πρῶτον γυμνασιάρχου Σεργίου καὶ διὰ φιλίας συνδεμένου μετὰ τοῦ αἰδίου Nauck. Ἐν τῇ λόγῳ τούτῳ ἐξετίθετο λαμπρῶς τὰ ἐν τῇ κριτικῇ καὶ διορθωτικῇ τῶν ἐλληνικῶν κειμένων διορθώματα καὶ ἡ ἀλλοπορία καὶ ἡ σπανία ἀρετῆ τοῦ αἰδίου ἀνδρός.

Μετὰ ταῦτα ὁ κ. Ἡλιάς Διακόπουλος ἐπραγματεύθη περὶ τῆς ἐλληνικῆς δημοτικῆς νομοθεσίας, ἧτις εἶνε μετάφρασις ἐκ τοῦ γερμανικοῦ. Ἐξέθηκε δὲ τὴν μεγάλην πρόνοιαν, ἧτις ἐλήθη, ὅπως ὁ νόμος συνταχθῆ καὶ μεταφρασθῆ ὅσον οἷον τὴν ἀναμαρτήτως, ἀλλὰ παρὰ πάντα τὰ ληφθέντα μέτρα ὑπάρχουσιν ἐν τῇ ἐλληνικῇ μεταφράσει τοῦ νόμου πολλὰ ἐσφαλμένως ἀποδοθέντα. Κατέδειξε δὲ ὁ κ. Η. Διακόπουλος πολλὰς δεκάδας ἄρων, ἐσφαλμένως ἐν τῇ ἐλληνικῇ ἀποδοθέντων, ἐξ οἷ ἡ ἐννοια καθίσταται νῦν μὲν εὐρητέρα τοῦ προτήκοντος, νῦν δὲ στενωτέρα, πολλάκις δὲ καὶ ὅπως διαφόρον ὑποβάλλεται νόημα, ἐξ οἷ πολλὰ ἐν τῇ πράξει ἐγέρονται ἀμυγισθηθένται καὶ δικανικὰ ἔριδες. Μετὰ τὸν κ. Η. Διακόπουλον ἤρχοντο ἀνακρινόμενοι ἄλλων ἐταῖρων, ἀλλ' ἀνεβλήθησαν εἰς τὴν προσηλῆ συνεδρίαν διὰ τὸ προσηλῆ τῆς ἡμέρας.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ.

Ακαδημία των ωραίων τεχνών.

Τῆ 18)30 ὁκτωβρίου ἐγένετο ἡ ἐτησία δημοσία συνεδρία τῆς ἐν Παρισίῳ Ακαδημίας τῶν ὠραίων τεχνῶν. Ἐπειδὴ δὲ ἔγνωμεν νὰ δημοσιεύωμεν τακτικῶς τὰ κυριώτατα τῶν πρακτικῶν τῶν διαφόρων Ακαδημιῶν τῆς Γαλλίας, τῶν πολλῶν χάριν σημειώμεθα ἐνταῦθα ὅτι τὸ λεγόμενον Πανακαδημίων (Institut) ἀποτελεῖται ἐκ πέντε ἀκαδημιῶν, τῆς Γαλλικῆς ἀκαδημίας (Académie Française), τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιγραφῶν καὶ τῶν γραμμάτων (Académie des Inscriptions et Belles-Lettres), τῆς Ἀκαδημίας τῶν ὠραίων τεχνῶν (Académie des Beaux-Arts), τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἠθικοπολιτικῶν ἐπιστημῶν (Académie des Sciences Morales et Politiques) καὶ τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν (Académie des Sciences). Οἱ ὄντες μέλη μίξις τῶν πέντε τούτων ἀκαδημιῶν δικαιούται νὰ ὑπογράφονται μέλη τοῦ Πανακαδημίου (membres de l'Institut). Ἄλλ' οἱ ὄντες μέλη τῆς Γαλλικῆς ἀκαδημίας, ἕως ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν ἐστὶν ὀρισμένως εἰς τσαρὰκοντα, ἀπὸ καὶ ἀνάτοιο λέγονται, εἶνε δὲ ὑπάρχοντες μὲσω τῶν ἄλλων καὶ ἡ ἐκλογὴ ἀιστηρά, ὑπογράφονται καὶ αἱ τῆς Γαλλικῆς Ακαδημίας (Membres de l'Académie Française) Σημειώσιον ἐνταῦθα πρὸς τούτους, ὅτι τὸ ἐννοεῖται τῶν ἠμετέρων ἀπονεμηθὲν παράσημον ἀξιωματικῶν ἀκαδημίας (Officier d'Académie) οὐδὲ μὲν ἔχει σχέσιον πρὸς τὰς εἰρημύνας ἀκαδημίας τοῦτο ἀνήκει εἰς ἄλλας ἀκαδημίας εἰς ἃς διακρίβεται ἡ Γαλλία ὑπὸ τὴν ἔσφιον τῆς παιδείσεως, αἵτινες ἀποτελοῦσι τὴν λεγομένην Univeristé, ἔχουσιν πρόεδρον τὸν ἐπὶ τῆς παιδείσεως ὑπουργὸν, ὃς καὶ μόνος ἀπονέμει διὰ διαταγῆς αὐτοῦ, ὑπὸ μόνου αὐτοῦ ὑπογεγραμμένης τὸ παράσημον τοῦτο ὡς καὶ τὸ τοῦ ἀξιωματικῶν τῆς δημοσίας παιδείσεως (Officier de l'Instruction publique). Ἀλλὰ πρὸς ταῖς πέντε Ακαδημίας ὑπάρχουσιν ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἕτεραι μὴ καταλεγόμεναι ἐν τῇ Πανακαδημίᾳ (Institut), ὡς ἡ Γαλλική. Μετὰ τὴν παρέλευσιν ταύτην ἐρχόμεθα εἰς τὴν Ακαδημίαν τῶν ὠραίων τεχνῶν, ἣτις ἐποιήσατο ὡς εἴπομεν ἀρχόμενοι τὴν ἐτησίαν αὐτῆς συνεδρίαν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Παύλου Dubois. Κατ' αὐτήν, μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν μουσικοῦ τεμαχίου ἐπιγραφόμενον μὲν Ἀμαδίου συντεθέντος δι' ὑπὸ Βουάρδου Adenis, ὁ πρόεδρος ἐποίησατο κατὰληλον προσλαλίαν, ἐν ἣ ἐμνημόνευσε τῶν θανόντων μελῶν τῆς Ακαδημίας κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος, πλῆζας τὸ ἐγκύμιον αὐτῶν. Ἀκολούθως ἀνεκνήρυχθησαν οἱ βραβευθέντες ἐν ταῖς διαφόροις διαγωνίσμασι τῆς Ακαδημίας καὶ μετὰ ταῦτα ὁ κύριος Ερρίκος Delahorde, ἰσθίος γραμματεὺς, ἀνέγνω ἐξιόλογον σημείωσιν περὶ τοῦ βίου καὶ τῶν ἔργων τοῦ τὸ 1750 θανόντος καλλιτέγου Meissonnier.

Ἡ συνεδρία ἐλήξε διὰ τῆς ἐκτελέσεως λυρικῆς μουσικῆς, ἣτις ἐβραβεύθη ἐν τῇ ἀγωνίᾳ τῆς μουσικῆς συνθέσεως.

Ακαδημία τῶν ἐπιγραφῶν καὶ τῶν γραμμάτων
Ἐν Παρισίῳ.

(Συνεδρία τῆς 12 νοεμβρίου (30 ὁκτωβρίου).

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν πρακτικῶν, ὁ πρόεδρος Ἀλέξανδρος Bertrand ποιεῖται τὸ ἐγκύμιον τοῦ μαρκησίου Hervey de Saint-Denys, θανόντος τῆ προπαρσλοῦτῃ ἐβδομάδι. Ἀκολούθως ἡ Ακαδημία κηρύσσει κενὴν τὴν θέσαν τοῦ Ἑρρίκου Κοπανί, τῆς ἐτησίας δὲ δημοσίας συνεδρίας ὀρισθείσης τῆ 6)18 νοεμβρίου, οἱ τίτλοι τῶν ὑποψηζομένων εἰς διαδοχὴν τοῦ ἐξόχου συγγραφέως ἐξετασθήσονται ὁκτώ ἡμέρας μετὰ τὴν συνεδρίαν ταύτην. ἡ δὲ ἐκλογὴ γενήσεται ἐπίσης μετὰ ὁκτὴ ἡμέραν, ἥτις τῆ 20)2 δεκεμβρίου. Ὁ ἰσθίος γραμματεὺς ἀνακοινούσθαι δύο ἐπιστολάς τοῦ ἐπὶ τῆς δημοσίας παιδείσεως ὑπουργοῦ κ. Bourgeois περὶ τῆς εἰς τὴν κεντρικὴν Ἀσίαν ἀποστολῆς τοῦ Dutreuil de Rhins. Ὁ κ. S. Reinech ἐξακολουθεῖ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς πραγματικῆς αὐτοῦ περιτῶν παραδόσεων, αἵτινες συνδέονται πρὸς τὰ μεγαλιθικά μνημεῖα. Σημειώσιον δὲ τὴν συγγένειαν τῶν μύθων τούτων μετὰ τῶν ἀποταλούντων τὴν πελαγικὴν θρησκείαν πρὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ ἐλληνικοῦ πανθίου. Ὁ κ. Reinech συμπερζέων λέγει ὅτι εἶνε φανερόν ὅτι πολλοὺς αἰῶνας πρὸ τῆς μεγάλῃς ἐνώσεως τῆς συντελεσθείσης διὰ τῆς ῥωμαικῆς κτηκτικῆσεως, ὁπῆρξεν ἑτέρα ἐνωσις, ἣς ἡ αἰτία μινεῖ ἀίμυλς ἀγνωστος. Ἡ μόνη ἀποδεκτὴ ἐξήγησις, ἣν δύναται τις νὰ δώσῃ εἰς τὴν, ὅτι ἡ ἑσθὴ ἦν ἠκολούθηθεν ὁ πελαγικός λαγόμενος πολιτικῶς ἦν ἀπὸ τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Ἀνατολήν οὐχὶ δὲ ἡ ἐναντία ὡς γενικῶς ἐπιστενέουσι.

Μετὰ τὸν κ. Reinech ὁ διακρηπὴς ἐλληνικῆς κ. Ἀλεξάνδρος Couisot υποβάλλει τῇ Ακαδημίᾳ τὸ κείμενον τοῦ ἀναγνώσματος, ὅπερ ἐμελλε νὰ ποιήσῃ κατὰ τὴν ἐτησίαν δημοσίαν συνεδρίαν καὶ ὅπερ ἐπιγράφεται: Ἡ τέχνη καὶ τὰ ἡθῆ ἐν τοῖς νέοις λόγοις τοῦ Ὑπερείδου.

Εἶτα ὁ κ. Julien Havet ἐξακολουθεῖ τὴν ἀνάγνωσιν ὑπομνήματος τοῦ κ. Félix Robiou «περὶ τῆς θρησκευτικῆς καταστάσεως τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Βιλλιάδος κατὰ τὸν τέταρτον αἰῶνα π. Χ.».

Ακαδημία τῶν ἠθικοπολιτικῶν ἐπιστημῶν
Ἐν Παρισίῳ.

Συνεδρία τῆ 30/12 νοεμβρίου.

Κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς συνεδρίας, γενομένης ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Γεωργίου Rigol, ὁ ἰσθίος γραμματεὺς ἀνακοινούσθαι τὰς ἐπιστολάς τῶν ἐξ ὑποψηζομένων εἰς τὴν κενουθησάν θέσιν ἐν τῇ τμήματι τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Courcelle Senouil.

Ὁ κ. Γούλιος Simon πλίκζει τὸν ἔπεινον τῶν ἐξῆς συγγραμμάτων, αἵτινα κατατέθησαν ἐν ἐνόμωσι τῶν συγγραφέων αὐτῶν: *Mémoires inédits* τοῦ Montesquieu, ἐκδθέντα ὑπὸ τοῦ βιβρίνου Montesquien *Puissance militaire des États de l'Europe*, ὑπὸ Molard.

Ὁ κ. Daresto προσφέρει ταῖς συναδέλφους αὐτοῦ τὸ ἐπὶ τῆς Recueil des inscriptions juridiques grecques;

ὡν ἐδημοσίευσε τὸ κείμενον μετὰ μεταφράσεως καὶ ἐρμηνευτικῶν σημειώσεων τῇ συνεργασίᾳ τῶν κ. κ. Haussoullier καὶ Θεοδώρου Reinach.

Ακαδημία τῶν ἐπιστημῶν ἐν Παρισίῳ.

Τὰ μέλη τοῦ τμήματος τῆς ἰατρικῆς καὶ χειρουργικῆς τῆς Ακαδημίας ἀπήρθησαν τῇ προεδρίᾳ τοῦ πανεπιστημίου ἐπιστολῆν, καθ' ἣν οἱ ἰατροὶ καὶ χειρουργοὶ, αἵτινες μᾶλλον ἐπωραλῆθησαν τῶν ἀνακαλύψεων τοῦ Pasteur, προτείνουσι τὸν σχηματισμὸν ἐπιτροπῆς συνδρομῶν, ἣς νὰ μετατρέψωσι καὶ οἱ κκ. Duclaux καὶ Grancher, πρὸς πανηγυρικὸν τῆς 70ῆς ἀμφικτηρίας τοῦ ἐνόχου σαφοῦ, ὅστις τιμᾷ τὴν Γαλλίαν.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς ἐν Παρισίῳ Ακαδημίας τῶν ἐπιστημῶν, γενομένην τῇ 19/31 ὁκτωβρίου, ἐγένοντο διάφοροι ἀνακοινώσεως ἀναφερόμεναι εἰς τὴν Ἀστρονομίαν, τὴν Γίνην φυσικῆν, τὴν Ὀπτικὴν, τὴν Χημείαν, τὴν Ἀνόργανον Χημείαν, τὴν Βιοχημικὴν Χημείαν, τὴν Ὀργανικὴν Χημείαν, τὴν Θεραπευτικὴν, τὴν Φυσιολογίαν, τὴν Ζωολογίαν, τὴν Συγκριτικὴν Γεωλογίαν, τὴν Παλαιοντολογίαν, κτλ., ὑπὸ διαφόρων ὀψῶν, ἐν οἷς

Ὁ μὲν Hissergand ἀνακοινούσθαι τὰς ἐπι τοῦ κομήτου τοῦ Barnard, ἐσχάτως ἀνακαλυφθέντος, ὑπὸ τοῦ Rigoultan ἐν Παρισίῳ ἀπὸ τῆς 5/17 μέχρι τῆς 10/22 ὁκτωβρίου γενομένης παρατηρήσεως, σχετικῶς πρὸς τὸ μέγεθος (μεταξὺ τοῦ 13,3" μέχρι τοῦ 13,4" μεγέθους τὴν 5/17), τὴν φαινομενικὴν θέσιν τοῦ κομήτου τούτου καὶ τὴν διάμετρον αὐτοῦ (40"—50"). ἐψ'ὼν στηριζόμενος ὁ Schullhof ἰδυνύθη νὰ ὑπολογίσῃ τὰ παραδοσιακὰ στοιχεῖα τοῦ νέου κομήτου, στοιχεῖα θεωροθέντα ὑπ' αὐτοῦ ὡς μὴ εἰσθετι ἀσθητικά, δι' ὧν ἐν τούτοις φαίνεται πιθανόν ὅτι ὁ ἀστὴρ οὗτος ἀνήκει εἰς τὴν τάξιν τῶν περιοδικῶν κομητῶν, ὧν ἡ ἐλλειπτικὴ τροχία ὀφείλεται εἰς τὴν βίξιν τοῦ πλανῆτου Διός.

Ὁ κ. Nicco, μελετήσας τὴν ὑψισταμένην σχεσίαν μεταξὺ τῆς ἐμφανίσεως τῶν ἐκτάκτων κηλίδων ἐπὶ τοῦ ἡλιακοῦ δίσκου καὶ τῶν γίνων μαγνητικῶν διαταράξεων, ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου τοῦ 1882 μέχρι τοῦ ἐνεσθώτος ἔτους, διετύπωσε τὰ πορίσματα τῶν μελετῶν αὐτοῦ ὡς ἐξῆς:

α) Ἐπὶ ἐνόμωι ἐποχῶν μαγνητικῆς διαταράξεως, αἰ ἐπὶ τὰ παρήχθησαν μετὰ τὴν διὰ τοῦ κεντρικοῦ μεσημβρινοῦ τοῦ Ἡλίου διάθασιν τῶν μεγάλων κηλίδων.

β) Ἐν γενεῖ, ἀπασαι αἱ ἐκτακτοὶ διαταράξεις, αἰ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἴπτον ἰσχυραί, παρικολοῦθουσιν τὴν διάθασιν ἐκτακτῶν κηλίδων κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἴπταν μεγάλων, αἰ δὲ μέτρια ἢ ἀσθενεῖς ἐγένοντο ἀνευ διαδόσεως κηλίδων διὰ τοῦ ἡλιακοῦ δίσκου.

γ) Ἀπασαι αἱ διαταράξεις καθυστεροῦσιν ἐν σχε-

θεῖ πρὸς τὴν διάθασιν τῶν κηλίδων διὰ τοῦ κεντρικοῦ μεσημβρινοῦ.

δ) Αἱ καθυστερήσεις αὐταί (μῆς μόνον ἐξαιρεσόμενης) κηλαινοῦνται μεταξὺ 38 καὶ 51 ὡρῶν (κατὰ μόνον ἕρον 45 ὡρ. 30'), καὶ ἐπειδὴ ἡ συνοδική περιστροφὴ τῶν κηλίδων εἶνε περίπου 27 ἡμερῶν, ἴτοι 648 ὡρῶν, ἡ καθυστερήσις αὐτὴ ἀνέρχεται εἰς τὸ 1/14 εἰρηνης περίπου, αἰ δὲ ἀπὸ τῆς μὲσης καθυστερήσεως διαφέρασι αὐτῶν εἶνε κατὰ τι μείζονες τοῦ 1/100 τοῦ χρόνου τούτου τῆς περιόδου.

Ἐκ τούτων ἔπειτα, ἐν συντομίᾳ, ὅτι ἡ θέσις τῶν κηλίδων ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἡλιακοῦ μεσημβρινοῦ (τοῦ ἀπέχοντος κατὰ 25' ἡλιογραφικοῦ μίκρους ἀπὸ τοῦ κέντρου, κατὰ τὴν στιγμήν τοῦ μεγίστου τῶν διαταράξεων), ὅν εἶνε δυνατόν νὰ εἶνε τιχαία.

Ἡ δὲ καθυστερήσις τῶν 45,5 ὡρῶν, δὴ εἰδείνου ταχύτητα μεταδόσεως τῆς ἐπενεργείας τῶν ἡλιακῶν κηλίδων ἐπὶ τοῦ γίνων μαγνητισμοῦ, περίπου 913 χμ., ἴτοι 335 φορῆς μικροτέραν τῆς ταχύτητας τοῦ φωτός.

Ὁ κ. Bertheloi ἀνακοινούσθαι τῇ Ακαδημίᾳ τὰ περὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ γενομένων ἐσχάτως νέων πειραμάτων πρὸς διευκρίνισιν τοῦ ζητήματος τῶν μέσων δι' ὧν τελεῖται ἡ ὑπὸ τῶν φυτῶν πρόσληψις τοῦ ἀζώτου τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος, συμπληρώσας ὅστω τὰς ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου προγενεστέρας αὐτοῦ ἐρεῖνας, καθ' ἃς ἡ περὶ ἡς ὁ λόγος πρόσληψις γίνεται διὰ τῶν ἰσθίων μυκηθίων, ἀνεκνύων εἰς τὴν τάξιν τῶν κατωτέρων φυτῶν τῶν περιεχομένων ἐντός τῆς φυτικῆς γῆς. Ἀγνωστον ὄμως παρέμενε εἰσθετι, ἂν τὰ πλούσια εἰς ἄζωτον στοιχεῖα ἀποτελοῦσι μόνιμα συστατικὰ τῶν ἰσθίων τῶν μυκηθίων ἢ ἂν ἄπλως διέρχονται διὰ τῶν ἰσθίων τούτων, οὔτως ὡστε ἐξερκομενα ἀπ' αὐτῶν νὰ ἐκδοῦσι διάφορον τὴν σύνθεσιν, ὡς τοῦτο εἶνε παραδεδομένην πρὸς αἰμῶνος περὶ τῆς πρόσληψεως τοῦ ὀξυγόνου ὑπὸ τῶν μυκηθίων τῆς ὀσμικῆς ζυμώσεως, ὡς καὶ ἂν τὰ μυκηθία τοῦ ἰσθίου ὅν ἔχουσιν ἀνάγκην, πρὸς πρόσληψιν τοῦ ἀζώτου, τῆς συνδρομῆς τῶν προσῶνων φυτῶν, κτλ. Τὰ

1) Θεωρῶ καλόν, πρὸς ἀκοπωτέραν κατανόησιν τῶν ἀνωτέρων, νὰ σημειώσω ἐνταῦθα ὅτι αἱ ἡλιακαὶ κηλίδες ἐπανέρχονται ἐντός 27,3 ἡμερῶν, ἡ δὲ περίοδος τῆς κινήσεως αὐτῶν, γενομένη ἐκ Α. πρὸς Α. ἀποβήσεται ἐκ τοῦ συνόμου δύο κινήσεων, τῆς φαινομενικῆς ἐτησίας περιφορῆς τοῦ Ἡλίου περὶ τὴν Γῆν καὶ τῆς περιστροφῆς αὐτοῦ περὶ τὸν ἴδιον αὐτοῦ ἄξονα. ὅθεν ἀπαιρουμένης τῆς πρώτης τῶν κινήσεων τούτων, ὑπολείπεται ὡς γένος περιστροφῆς τοῦ Ἡλίου περὶ ἐαυτὸν 25 ἡμ. 4 ὡρ. 29'.

Ἄς τον δ' ἀγορᾷ αὐτάς ταύτας τὰς κηλίδας, σημειωτέον ὅτι αὐταί εἶνε φαινόμενα κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἴπτον ἐπὶ ἡμέρας, ἐμφανιζόμενα μόνον ἐπὶ τμήματι τῆς ἡλιακῆς ἐπιφανείας, κειμένη ἐντός δύο λαρίδων τοῦ ἡλιακοῦ δίσκου περιεχομένων μεταξὺ τῆς 10' καὶ 35' ἡλιοκεντρικῆς πλάτους βορείου καὶ νοτίου. Ἰστέονται διακριεῖς μεταβολαὶ σχήματος καὶ μεγέθους, ἔρχοσι δὲ καὶ μικρὰς ἰδέας κινήσεως. Ἡ παρουσία αὐτῶν παρατηρεῖται ἐπὶ γῆσιον παραλλήλως μεταξὺ ἡμερῶν τινῶν καὶ δύο μηνῶν, ὁ δὲ ἀριθμὸς αὐτῶν παρουσιάζει ἀβερμεῖσταις μεγίστων καὶ ἐλαχίστων ἰσθίων αἰσθητάς. Ἐδ τελευταῖον μέγιστον συνόβη κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1883, τὸ δὲ τελευταῖον ἐλάχιστον κατὰ τὸ 1889.

ὑπὸ τοῦ Berthelol γινόμενα ἐσχάτως πειράματα ἐπι-
θεβαιοῦσι τὰς προτέραις ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος πα-
ρατηρήσεις αὐτοῦ καὶ τὴν διὰ τῆς συνδυασμένης
ἐνεργείας τοῦ αἵματος, τοῦ φωτός καὶ τῶν μικροβίων
τελουμένην μεταμόρφωσιν τῆς φυτικῆς γαιώδους
οὐσίας (maillères humides), ἥτις ἐχρησήμευσεν ὡς
τροπὴ τῶν μικροβίων τούτων.

Εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ Berthelol ἀνακινωθέντα ἀπίντυθε
ζωοῦχος ὁ Schloesing, ὅστις, ἀγνούμενος τὸ γεγονός
τῆς ἐπιμόδεως τῶν μικροβίων, δὲν παραδέχεται ὅτι
ἡ θεωρία αὕτη εἶνε γενικῶς ἀποδεκτὴ, διαμαρτύρε-
ται δὲ καὶ ἐν τέλει διηλοῖ ὅτι οὐδὲν ἀποδεικνύει ὅτι
ἐδάφος γυμνόν, δύναται, διὰ τῶν ἐν αὐτῇ ὑπαρχόν-
των μικροβίων, νὰ προσαρμόσῃ ἐπὶ τῶν φυτῶν τὸ
ἄζωτον τῆς ἀτμοσφαιρας.

Ἢ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐγερθεῖσα μεταξὺ
τῶν δύο τούτων ἐξόχων χημικῶν ζωηρὰ συζήτησις,
ἥτις ὑπέμνησε τὰς μεταξὺ τοῦ Lenoirier, τοῦ Helau-
my καὶ πολλῶν ἄλλων ἀξιωματικῶν ἐριδίας,
αἵτινες, κατὰ πῶσαν συνεδρίαν, ἔφερον εἰς ἀναστά-
τωσιν τὴν Ἀκαδημίαν καὶ τὰ ἀκροατήρια, ἐλθὼν ἐν
τέλει τοῦ προέδρου ἀποφηναιμένου, πρὸς ἀποφύγην
ἐκτραχύνσεως τῶν πραγμάτων, ὅτι ἡ συζήτησις ἐξα-
κολουθῆσιν ἐγγράφως ἐν τοῖς πρακτικοῖς.

Ἡ κ. Stanislas Meunier περιγράφει πειραμὰ τι ὑπ'
αὐτοῦ ἐτελεσθῆν καὶ παρουσιάζον τελεῖαν ὑμοῖστια-
τα πρὸς τὰς ὑπὸ τοῦ Schiaparelli τὸ πρῶτον, πρὸ
δεκαετίας περιπόου, εἶτα δὲ καὶ ὑπὸ πολλῶν ἄλλων
παρατηρηθείσας ἀναδιπλώσεις τῶν ἀλλότων τοῦ Ἀ-
ρεως?

Ὁ Meunier ἐκάραιεν ἐπὶ ζεῖας μεταλλικῆς πλακῆς
μελανῆς γραμμῆς καὶ κελίδας, παριστάσας κατὰ τὸ
μᾶλλον ἢ ἴπτον ἀκριβῶς τὸν γεωγραφικὸν χάρτην
τοῦ Ἀρεως. Ἐὰν ἡ ἐπιφάνεια αὕτη, φωτισθεῖσα διὰ
τοῦ ἡλιακοῦ ἢ ἄλλης τινὸς συγῆς φωτός, παρατηρη-
θῇ διὰ λεπτοῦ ὑφάσματος λεῖαν διαφανοῦς, ταπειμένου
παραλλήλως πρὸς ταύτην καὶ τεταμένου ἐπὶ τινος
πλαισίου, φαίνονται ἀμέσως αἱ κελίδες καὶ αἱ γραμ-
μαὶ αὗται διπλασιασμένοι, ἕνεκα τῆς παρ' ἐκαστὴν
τούτων ἐπιφάνειως τῆς σκιᾶς αὐτῆς διαγραφόμενης
ἐπὶ τοῦ ὑφάσματος διὰ τοῦ ἐπὶ τῆς μεταλλικῆς πλα-
κῆς ἀντανανκλωμένου φωτός.

Ἐκόλως ἀναγνωρίζεται ὅτι ἀπαιτοὶ αἱ οὐσιώδεις
συνθήκαι τοῦ πειράματος τούτου πραγματοποιοῦν-
ται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ Ἀρεως καὶ ἐπὶ τῆς ἀτ-
μοσφαιρας αὐτοῦ. Τὸ ἐπὶ τοῦ δίσκου τοῦ πλανήτου
προσπίπτον ἡλιακὸν φῶς ἀντανανκλᾶται λεῖαν ἀντίως
κατὰ τὰ διάφορα μέρη τοῦ δίσκου τούτου· διότι αἱ ξυ-
ρῆ ἀντανανκλᾶται τὸ φῶς ἐντονώτερον τῶν θαλάσσων
καὶ τῶν ὑπὸ τοῦ ὕδατος κακαλυμμένων μερῶν τῆς ἐπι-
φανείας αὐτοῦ. Ὄταν ἡ ἀτμοσφαῖρα τοῦ Ἀρεως εἶνε δια-
φανῆς, ἡ περὶ ἢς ὁ λόγος διαφορά εἶνε ἀνεπαίσθητος·
ἀλλ' ὅταν αὕτη ἐνέχη ὀμίχλῶδες τι διαφανὲς στρώμα
εἰς ἕψος ἀρμόδιον, ἡ ἀντίθεσις ἀναφαίνεται ὡς ἐπὶ
τοῦ ὑφάσματος διὰ τῆς ἐπιφάνειως σκιῶν, αἵτινες,

δι' ὀφθαλμὸν μὴ καίμενον ἐπὶ τῆς προσομοιωτικῆς τῶν
ἀντανανκλωμένου ἀκτίνων, οὐ παραγίνονται παρ' ἑ-
κάστην τῶν ἴπτων ἀντανανκλωτικῶν ἐπιφανειῶν,
καὶ ἰδίᾳ τῶν ἀλλότων, εἰδωλῶν παρόμοιον πρὸς
ταύτην.

Η. Γ. ΒΑΣΣΑΜΑΚΗΣ.

ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

ΑΔΡΙΑΝΗ ΛΕΚΟΥΒΡΕΡ. — ΘΕΑΤΡΟΝ ΒΕΡΔΗ. — Μελωδῶς δη-
ματικός στίχος.—Jules Janin.—(Dante), ἔργον εἰς πρῶτον μέρος
τοῦ Ἀλεξάνδρου Σομφὸν υἱοῦ, τῆς γαλλικῆς Ἀκαδημίας.—Χρονικὴ.

Ἄναγκασθεμεθα νὰ ἐπιπεύσωμεν ἢν ἀπὸ τοῦ πρῶ-
του τεύχους ἡξήμεθα σμειώσιν ἡμῶν περὶ τῆς δια-
σήμευ τραγωδοῦ τοῦ Ἡ' αἰδῶνος Ἀδριανῆς Λεκουβρέρ,
καθὼτι δεῶν ν' ἀσχολαθῶμεν περὶ τοῦ ἑλληνικοῦ
θεάτρου, ἀνοίγοντες τὰς θύρας αὐτοῦ. Ἐξήμεθα λοι-
πὸν ἀμέσως εἰς τὸ δράμα τοῦ Scribe, ἐν ᾧ πρωταγω-
νιστεῖ ἡ διάσημος ὑποκριτρια.

Ἐς εἶπομεν τὸ δράμα συνετάχθη τῆς Ραχιλ ζήν.
Ὁ Scribe, ἀποπερατωθέντος τοῦ ἔργου, ἐκόμισεν αὐτὸ
τῇ ἐξόχῳ τραγωδῷ, ἀλλ' αὕτη ἠρνήσατο τὴν ἀποδο-
χήν αὐτοῦ καὶ παρεκάλει τοὺς ἐν τῇ Γαλιτικῇ-
Κωμῳδία συναδέλφους αὐτῆς, τρέμοντας ὡς αὕτη
καὶ δι' αὐτήν, νὰ μὴ δεχθῶσι τὸ δράμα τοῦ Scribe,
ὄπερ καὶ ἐγένετο. Ὁ Scribe τότε ἔλαβε τὸ χειρόγρα-
φον αὐτοῦ καὶ ἔφερον αὐτὸ τῇ μόνῃ ἀξίᾳ, μετὰ τὴν
Ραχιλ, ὅπως ὑποδοθῇ τὸ πρωταγωνιστοῦν πρόσωπον,
κυρία Rose Chéri. Ἄλλ' ἡ Ραχιλ παρῖθεῖσα ταῖς συμ-
βουλαῖς τῶν φίλων αὐτῆς ἐδέξατο ὅπως καὶ αὐτὴς ἀ-
ναγνωθῇ τὸ ἔργον, τοῦτο δὲ καὶ ἐγένετο. Μετὰ τὴν
ἀνάγνωσιν ἡ μεγάλη τραγωδοῦς ἐκλίπει τὸ γόνυ πρὸ
τοῦ γραφείου αὐτῆς καὶ ἔγραψε τῷ δραματοποιῷ τὸ
ἑξῆς ἐπιστόλιον·

«Je vous demande à deux genoux notre rôle d'
Adrienne Lecouvreur».

RACHEL.

Κατ' ἐκίμην τὴν στιγμὴν, λέγει ὁ Jules Janin, αὐ-
τὸς οὗτος ὅστις πῖ ὄτος διέκρινε τὴν ἀξίαν τῆς μεγά-
λης τραγοδοῦ καὶ ὑπεστήριξεν, ἦν αὕτη χαρισιστῆτι.
Ἢ Παινεῖα, ἡ βουκαλιζόμενη ὑπὸ τῶν θεῶν τοῦ
Ὀλύμπου, ἡ τέως τὴν τραγοδίαν μόνην παιζούσα
ἀναδέχεται νὰ ὑποδοθῇ ἔργον ὄπερ ὡς comédie-drame
ἐχρηματηθῆσιν. Μὴ ἐπιτρέποντος ἡμῶν τοῦ χρόνου,
παρατιθέμεν τὴν λεπτομεροῦ τοῦ ἔργου τοῦ Scribe
ἀνάλυσιν, ὅπερ ἀπαρτίζεται ἐκ πρῶτων πάντε. Ἢ
πῶστι πρῶταις τελειῖται ἐν τοῖς μικροῖς δράματι μεγά-
λης κτηρίας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, τῆς ἀντιήλου τῆς
Ἀδριανῆς δουκίσσης de Bouillon. Κατὰ τὴν δευτέ-
ραν πρῶτην ἐπιτόμιον εἶνε ἐν τῷ ἐπιστηρικῷ ἀναπα-
τηρῆς τῆς Γαλιτικῇ-Κωμῳδίας. Κατὰ τὴν τρίτην
ἡ δόξα πρῶτων πρῶταις ἐπιτόμιον τὴν Ἀδριανῆν ἐν τινὶ οἰκί-
σῳ. Ἢ ὑπέσχετο παιδὸν τῶν πρῶτων ἐστὶν ἡ τετάρτη,
ἡ καὶ δυσχερεστάτη παρῶν διὰ τὴν ὑποκρινομένην
τὴν πρωταγωνιστοῦν πρόσωπον τοῦ δράματος ὑπο-
κριτριαν. Κατὰ τὴν πρῶτην ταύτην, ἡ Ἀδριανὴ ἐν-
θουσιάζεται ἀντιμέτωπος τῷ δουκίσσω τοῦ Bouillon, τῷ

ἀντιήλου αὐτῆς, ἡ δὲ σκηνὴ ἥτις ἀγροῦναι κατ' αὐ-
τήν ἐστὶ σκεδὸν ἱστορικὴ. Ἢ Ἀδριανὴ βλέπουσα
λουτὴν ὑδροφόρῳ ὑπὸ τῆς ἀντιήλου, ἀπεκθύνει
αὐτῇ τοῖς ἑξῆς τῆς φαιδρίας στίχους:

... Je ne suis pas de ces femmes hardies
Qui, guidant dans le crime une tranquille paix,
Ont su se faire un front qui ne rougit jamais!

Ἢ ἡ ἐκρησσοθεῖσαν ὑπὸ τῆς Ραχιλ εἰσφύεσαν κατὰ
τὴν σκηνὴν ταύτην, λέγει ὁ Janin, τὴν ἀγῆν, τὴν
περιφρονουμένην, τὴν ὑπεροχίαν, τὴν μανίαν τῆς γυ-
ναικῆς, ἔχομεν εἰς ἀπὸ τῆς ζέλις αὐτῆς,
τὸ ἄξυ τοῦτο ἄκλον, ὄπερ τραυματίζει καὶ ὄπερ
φονεῖται τὸ σώμα τούτο χειρονομίας, βλάβματος,
ὄλου τοῦ αἵματος· τὸ ὄμα τούτου, ὅπερ περπολεῖ,
τοὺς ὀδύνας, αἵτινες τρίζουσι, τὸ προσώπειον τού-
το, τὴν ὄψιν ταύτην, τὴν σκηνὴν ταύτην τῶν ἐυ-
μενίδων, φερομένην ὑπὸ τοῦ αἵματος τοῦ αἵματος,
τὴν λανθάνουσαν ταύτην ἡρὰν μετὰ τὴν θριμψίαν
ἀρῆν, ἐξηγησάτω ὁ δύναμενος· ἐγὼ παραιτοῦμαι.

Ἢ πέμπτη πρῶταις καταλαβόμενα ὑπὸ τῆς ἀγω-
νίας καὶ μόνης τῆς ἀγωνίας, ὁ δὲ βραδῆς οὗτος θά-
νατος, ὁ ἀτελεύτητος, ἐξοδεῖται εἰς τὸν ἐχρίστον
βαθμὸν τοῦ παθητικοῦ. Τὴν ἐπιδύωσιν δὲ τῆς ἀγω-
νίας καὶ τοῦ θανάτου ὑπὸ τῆς μεγάλης Ραχιλ οὕτως
διαζωγραφεῖ ὁ διαπρεπῆς κριτικὸς τῆς «Ἐφημερίδος
τῶν συζητήσεων» καὶ τῆς Ραχιλ ἑνθεομος θαυμαστῆς.
«Διὰ τίνος ἀκατανοήτου διαθέσεως τῶν ὀργάνων, διὰ
τίνος ζωηρότητας φαντασίας ἀνθρώπινον πλάσμα
δύναται κατὰ βούλησιν πᾶσας τὰς ἡμέρας κατὰ τὴν
αὐτὴν ὄραν, νὰ φημαῖ, νὰ θαυμάζῃ, νὰ συμπαιθῇ,
νὰ στένη, νὰ οὐραίνῃται, νὰ λοιποθυμῇ, νὰ κλαίῃ,
νὰ κρηνυγίῃ, νὰ τρέμῃ, νὰ πάσχη ἐκ συμπαθείας ἢ
ἀντιπαθείας καὶ κλαίοντα ν' ἀπολουθῇ ἐν τῷ ἀερί
ἐξιπλάσι ὀράματι, νὰ ὀμίλῃ πρὸς μυστηριώδη ὄντα,
ἅτινα παρατηροῦσιν αὐτήν, νὰ διατάσσῃ φαντάσμα-
τα, ὄπερ αὐτὴ μόνη εἶλετο διὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ
πνεύματος αὐτῆς;»

Ἐξακολουθεῖ δὲ μετ' ἐξόχου θαυμαστοῦ ὁ Janin
περιγράφων τὴν ἀγωνίαν καὶ τὸν θάνατον τῆς Ραχιλ
ἐπιλέγων: «Τὸ ἀληθὲς ἐστὶν ὅτι ἀνθρώπος, ὅν ἐγι-
νόσκον, σταναντῆσαι τῇ δεσποινίδι Ραχιλ εἰσφο-
χομένη εἰς τὸ δωμάτιον αὐτῆς μετὰ φθορίου ἀνθέων
καὶ στεφάνων: Πῶς ἀνέκραξε δὲν ἀπεθάναι: Ἐκέ-
ψατε τὰ ἄνθη ταῦτα ἐκ τοῦ ἰδίου ἡμῶν τόφου!»

Ὁ Scribe παρῖσθη τὴν Ἀδριανὴν ὀνύθουσαν
εἰς διηλυτηριώσεως. Εἶνε ζήτημα ὅμως εὐὰν ἡ Ἀδριανὴ
Λεκουβρέρ εἰδηλυτηριώσῃ, ἀσφαλότερον δὲ θεωρεῖται
ὅτι αὕτη ἡσυκῶς ἀπέθανε θανάτῳ, ἴσως ἐκ τῆς λήπης
αὐτῆς, ἐγκριτασφθεῖσις ὑπὸ τοῦ ἀνδρός ἐν ἡγῆσθε.
Τούτο δὲ καὶ φαίνεται πιθανώτερον, λαμβανόμενου
ὕπ' ὄψιν τοῦ χαρακτῆρος τῆς ἐξόχου τραγοδοῦ. Ὁ
ὅστις δὲν περὶ Μολιέρου διαλέξεις αὐτοῦ ἐν τῷ τῶν
Παρισίων Ὁδείῳ ποιούμενος κ. Larroumet, γράφας
ἄρετι μελέτην ἐπὶ τῆς Ἀδριανῆς Λεκουβρέρ καὶ δι-
μοιεύσας αὐτήν διὰ τῆς Οἰκογενειακῆς Ἐπι-
θεωρήσεως τῶν Παρισίων (Revue de Famille),

1) Ἀποκρίματα διότι δὲν ἔχομεν πρόχειρον τὴν μεταφρασ-
τὴν τοῦ Ἰ Ρίζου Ραγκαβῆ ὄπως παραδῶμεν καὶ κατ' αὐτήν τοὺς
στίχους τῆς ρακινείου τραγοδίας.

ἀποφαίνεται ὅτι πιθανὸς ἡ Ἀδριανὴ ἀπέθανε ἐκ
δυσεντερίας. Ἄλλὰ περιλήψιν τῆς μελέτης τοῦ κ.
Larroumet ἀγαγόντες, ἀγγουόμεν πρὸς ἐξήγησιν τῶν
τοιούτων θάνατον, διότι φαίνεται μὴ ἀποδεχόμενος
αὐτὸν ἐκ διηλυτηριώσεως. Ἀξίον σμειωθῆσθαι ὅτι
ὅτι ὡς ἠρνήσατο ὁ ἐπίσκοπος τῷ Μολιέρῳ τὴν ἐκκλη-
σιαστικὴν ταφήν οὕτως καὶ ὁ ἀγούμενος τοῦ Saint-
Sulpice, Languel, ὁ ἀνδρῶν ἀπῆλτων ἀνε-
πιεικέστατος κατὰ τὸν Βολταῖρον, ἠρνήσατο
τὴν ταφήν τῇ δεσποινίδι Λεκουβρέρ, ἥτις ἐπιλησοδό-
τησε 1000 φρ. τῇ ἐκκλησίᾳ αὐτοῦ. Οὕτως δὲ ἡ θαυ-
μασοθεῖσα αὕτη γυνὴ ἐνεπαίχθη τὴν νύκτα ἐν τῇ
γωνίᾳ τῆς ὁδοῦ τῆς Bourgogne ἥτις ἔν ἐπιέλος. Καὶ
Muses, Grâces, Amours, dont elle fut l'image,
O mes dieux et les siens! secourez votre ouvrage.
Que vois-je? C'en est fait? Je l'embrasse, et tu
meurs! On sait déjà cette affreuse nouvelle!
Tous les coeurs sont émus de ma douleur mortelle.
J'entends, de tous côtés, les beaux-arts éperdus
S'écrier en pleurant: Melpomène n'est plus!

Ἐξέθεμεθα ἵδω τὴν γνώμην τοῦ Janin περὶ τῆς
διαπλάσεως τοῦ χαρακτῆρος ὑπὸ τῆς μεγάλης Ραχιλ,
γνώμην ἐνθουσιώδης ὑπὲρ αὐτῆς. Τοιαύτην ὅμως
γνώμην δὲν ἔχε καὶ ὁ κριτικὸς τῆς Ἐπιθεωρήσεως τῶν δύο
κόσμων (Revue des deux mondes) διακεκριμένος ἐ-
πίσκοπος κριτικὸς Planché. Οὗτος καὶ περὶ τοῦ ἔργου τοῦ
Scribe οὐκ ἔμμενως ἐκφράζεται καὶ περὶ τῆς δια-
πλάσεως τῆς Ραχιλ θυόμενος πρὸς ἀποφαινεταί. «Ἐὰν
τὸ δράμα, ὄπερ καλεῖται Ἀδριανὴ Λεκου-
βρέρ, λέγει, μνηστῆρον προσέθεσε σελίδα εἰς τὴν ἱστο-
ρίαν τῆς δραματικῆς τέχνης, τὸ ρόλο τῆς Ἀδριανῆς
Λεκουβρέρ οὐδεμίαν προσέθεσε γραμμὴν εἰς τὴν ἱστο-
ρίαν τοῦ ταλάτου τῆς Mlle Rachel». Ὁ αὐτὸς δ' ἀ-
ποφαίνεται ὅτι κατὰ τὴν τετάρτην πρῶτην ὁ θρίαμβ-
ὸς (ὑπέρχεν ὅμως τοιούτος) τῆς Ραχιλ οὐκ ἔν
πλήρης καὶ ἐπιπροστίθεισιν: «après Adrienne Lecou-
vreur» Mlle Rachel reste pour moi ce qu'elle était
(μετὰ τὴν Ἀδριανὴν Λεκουβρέρ ἡ δεσποινὴς Ραχιλ
μένει δι' ἐμὲ ὅ, τι ἴστο).

Τὸ ἔργον ἐπανελάβη ἐν τῇ Γαλιτικῇ-Κω-
μῳδία καὶ κατὰ τὸ 1888, ὑποδυσάμενης τῆς
χαρισέσσης δεσποινίδος Barlet τὸν πρωταγωνιστοῦν
πρόσωπον καὶ διπλασιάζου τοῦτο ἄλλως ἢ ὡς ἡ Ρα-
χιλ. Ὁ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκίμην ὁ κριτικὸς τῆς Ἐπι-
θεωρήσεως τῶν δύο κόσμων, Luis Ganderax, ὅστις
εὐνοικῶς ὑπὲρ τοῦ ἔργου τοῦ Scribe ἐκφράζεται,
καίρων ἅμα ὅτι ἐνεγράφει ἐν τῷ δραματολογίῳ τῆς
Γαλιτικῆς-Κωμῳδίας, περὶ τῆς διαπλάσεως ταύτης
τῶς λέγει: «Ἢ μὲν Ραχιλ, κατὰ τὸ εἶδος αὐτῆς,
ἔπλασεν ἠρωίδα, ἡ δὲ δεσποινὴς Barlet ἀνέπλασε
γυναῖκα ἐνεπαίχθη, τὴν μᾶλλον διακεκριμένην (dis-
tinguée) τὴν μᾶλλον θελκτικὴν, τὴν μᾶλλον παθη-
τικὴν, τὴν μᾶλλον πνευματώδη ἐτι». Ὄπως ἐκ τῶν
ἐκτιθέμενων φανερὸν καθίσταται ὅτι δυνατόν τοῦ
αὐτοῦ χαρακτῆρος νὰ γείνωσι δύο διαπλάσεις, καὶ
αἱ δύο δὲ νὰ ὄσι καλά.

Ὁ Ganderax ὀμιλῶν περὶ τοῦ ἔργου, ὄπερ ὡς Co-
médie-drame χαρακτηρίζει, λέγει ὅτι τοῦτο «δὲν δύ-
νεται νὰ διδοχθῇ ἐν πᾶσι τοῖς θεάτροις, οὐδεὶς δὲ

1) Λεπτομερείας περὶ τῶν περιέργων τούτων ἀλλάγων
τοῦ Ἀρεως βλέπει ἐν τῇ συνεχείᾳ τῆς ἡμετέρας περὶ τοῦ
πλανήτου τούτου κατὰ τὸν Lockyer πραγματείας.

γινώσκει ει μεταφερόμενον επί οικουίης κατοικήσας τής τής Γαλλικής-Κομφιδίας θα προξενίωσιν τίν αυτήν εντύπων».

Τοιαύτη ή διάπλασις τής Παρής και τοιαύτη ή τής δεσποινίδος Barlet. Η Άθρια νή Λεκουδρέρ εδιδάχθη κατά τόν παρελθόντα μάιον εν Βιέννη υπό τής αὐτῆς μεταβάσεως Γαλλικής-Κομφιδίας, χάριν τής εν τῇ πρωτευούσῃ τής αὐστρουγγρικῆς Μοναρχίας τελεσθεισῆς Μουσικῆς και Θεατρικῆς ἐκθέσεως, ὑπεδέυτο δὲ τὸ πρωταγωνιστῶν πρόσωπον αὐθις ή δεσποινίς Barlet, ἥτινι ἐκτακτοί ὑπὸ τῶν βιενναίων ἀπενεμήθησαν τιμαί. Ὁ φραγκόσιος Sarcy, ὅστις, προσκλιθεὶς ὑπὸ τῆς πρὸς διοργάνωσιν τῆς ἐκθέσεως ἐπιτροπῆς, μετέβη εἰς Βιένναν παρακολουθῶν τὴν Γαλλικὴν-Κομφιδίαν, εγραφεν ἐν τῷ «Χρόνῳ» τῶν Παρισίων «θα προξενήσω ἐκπληξίν τοῖς ἔμοις ἀναγνώσταις λέγων αὐτοῖς ὅτι ὁ μάλλον πάντων ἐπιτυχῶν ὑπῆρξεν ὁ Scribo, οὐτινος τὰ ἔργα, μεταπεφρασμένα εἰς τὴν γερμανικὴν φέρονται συχνάκις ἐν ταῖς ἀγγελίαις τῶν θεάτρων. Εἰνόσκετε τίνος ἐκ πάντων τῶν θεαμάτων, ἵτινα ὑποσχεθῶ ή Γαλλικὴ-Κομφιδία, τὰ εἰσιτήρια ἀνηρπάγησαν ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας, ὥστε οὐδεμίαν μένει νῦν κενὴ θέσις πρὸς ἐνοίκιον; τῆς Ἀθρια νῆς Λεκουδρέρ». Τούτους λόγους δὲ τῆς τοιαύτης ἐπιτυχίας ἀνεπίτυξεν ὁ Sarcy, ἀλλ' ἡμεῖς μεθ' ἑσῶ εἴπομεν περὶ τῆς σχολῆς τοῦ Scribo ἐν τῇ δευτέρῃ ἡμῶν Ἐπιθεωρήσει κρινόμεν περὶ τὸν νῦν μεταφράσωμεν αὐτοῦς, ἀλλῶς τε ὁ Sarcy φαίνεται συμφωνῶν τῷ Brunetiere και τῷ Larroumet.

Κατὰ τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα ἀφίκετο ὁ ὑπὸ τὸν κ. Δημοσθένη Ἀλεξιάδην ὀνόματι μετὰ τῆς πρωταγωνιστρίας δεσποινίδος Αἰκατερίνης Βερώνη, τῆς ἐν Πατραις τε και ἐν Ἀθήναις Θριαμβουσῆσας ἀκρι ἡμετέρας δημοκρατικῆς καλλιτέχνιδος. Ἐν τῷ γενικῷ προγράμματι φέρονται ἔργα και νέα και ἀξία ὅπως ἀκούσῃ τις, οἱ δὲ ἀπαρτιζόντες τὸν θιάσον ὑποκρίται εἰσὶν οἱ μὲν γνωστοί μοι ἐκ τῶν παρελθόντων ἐτῶν, οἱ δὲ τὸ πρῶτον ἐμφανιζόμενοι ἐπὶ τῆς ἐνταῦθα σκηνῆς. Περὶ αὐτῶν ἐλευθέρως θὰ ἐκφράξω τὴν γνώμην μου, διότι ἄλλαν ὄν, ἀγαπῶ αὐτοῦς ἄλλαν δὲ ὄντας και ἐπιθυμῶ ὑπερ αὐτῶν οὐχὶ τὰς δυνάμεις ρε κλάμας, ἀλλὰ τὴν κριτικὴν, τὴν δυνάμειν νὰ βελτιώσῃ, ν' ἀναδείξῃ πράγματι αὐτοῦς καλλιτέχνους.

Πρόσωπον δὲ τιλαυγῆς τιθεὶς ὁ θιάσος ἐξήγγειλε διὰ προγράμματος, ὑπερ τιμῆς αὐτῶν, διδοὶ και τοῖ τὸ ἔργον, ὅπερ ἐπ' αὐτοῦ ἀνεγρῆσθε ἔστι τῶν λαμπροτάτων τῆς νεωτέρας ρομαντικῆς δραματικῆς ποιήσεως, οὐδὲν ἐφέρετο ἐν αὐτῷ τῶν ἄλλοτε τιθόμενων χαρακτηριστικῶν, τῶν πολλὰκις τὸν γέλωτα προκαλοῦντων, ὅσον ἐστὶ τὸ ἔργον εἶνε ἐξοχον κτλ., ἐξήγγειλε τὴν περὶ τῆς Διονυσίας (Donise) τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμά υἱοῦ, τοῦ κρατίστου τῶν ἀντιπροσώπων τῆς ρομαντικῆς σχολῆς. Η Διονυσία, ἔργον (pièce) εἰς πράξεις τέσσαρας, εδιδάχθη τὸ πρῶτον ἐν τῇ Γαλλικῇ-κομφιδίᾳ τῇ 7)19 Ιανουαρίου 1885, ἐπανελέθη δ' ἐν αὐτῇ ἑκατὸν και ἑπτάκις. Ἦν δὲ τότε τὸ ἀντικείμενον πάσης ὀμιλίας, πᾶσι δὲ ἐγγε-

νοτο γνωστῆ. Ὁ λόγος δὲ τοῦ ἐκτάκτου πατήρου ὄν προηέλασε τὸ ἔργον τοῦ «λέοντος τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας» ἐστὶ, πλὴν ἄλλων ψυχολογικῶν και τεχνικῶν, ή διὰ τῆς λύσεως ἐπερχομένη κἀθάρσις, ἐξ ἧς προκύπτει τὸ ἐξῆς ζήτημα: Δύναται ἀνήθιμος νὰ συζυγηθῇ κἀθάρη μητέρα (fille mère): Ἐπῆρξαν οἱ ἀποκροθόντες τοῦτο, ἀλλ' ὑπῆρξαν ἄλλοι, οἱ πλείστοι, οἵτινες εὐαγγελικῶν ὅλων τὴν λύσιν ἀνακήρυξαν, ἐν ὧ ἔχοντες μάλιστα τοὺς λόγους, ὅν ἔνεκα ή Διονυσία ποιεῖται τὴν πολὺκροτον ἐξομολόγησιν, δι' ἧς ἀποδεικνύεται αὐτῇ ἡρωῖς, θυσιασθῆσα, ὡς ὑπαιχθη τῇ ἀδελφῇ τοῦ ἑσ' αὐτῆς κρυφίως ἀγαπηθέντος εὐαγγέλου τῆς οἰκογενείας αὐτῆς κόμιστος Ἀνδρέου το Βαρδαννῆς Μύρθαν, τὴν ζωὴν και τὴν τιμὴν αὐτῆς. Ἐ τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἀπαγγέλλει τὰς φράσεις: «Τὸ πᾶν ἐπράξα ὅπως ὅς σῶσω, και θὰ ὁμῶς σῶσω, ὡς τὸ δοκίμασαι, ἔστω και ἐπὶ θυσίᾳ τῆς ζωῆς μου και τῆς τιμῆς μου αὐτῆς. Καίη, δεσποινίς!» εἶνε θεία ή Διονυσία, εἶνε ἡρωῖς πράγματι, και ἀπεδείξε τοῦτο, εἶνε ἀξία τῆς λύσεως, ἣν θέλει και δημιουργεῖ ὁ σοβαρὸς ἠθικολόγος Θουγενίης. ὁ ὄρατος οὗτος χαρακτήρ, ἧς ἐκπροσωπεῖ τὸν χρόνον τῶν ἀρχαίων ἐν τῷ ἔργῳ δι' οὗ ὁ Ἀριστοτέλης τείνει τὴν χεῖρα τῷ Δουμῆ, ἐν τῷ ἔργῳ, ὅπερ ἀποκινεῖ ἄσφατῶ τὸν ἔργον τῆς ἑλληνικῆς μεγαλοφυΐας. Ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ, καθὰ ἠρόδως παρετήρησεν ὁ νῦν τῆς Ἐφημερίδος τῶν συζητήσεων» κριτικῆς Lemaitre, οἱ ἰσῶσαι διαδέχονται ἀλλήλας οἰονοεὶ πιεζόμενοι και κατὰ πλῆθος θέλουσαι πᾶσαι ὁμοῦ νὰ ἐξελεθῶσι.

Μέγαν δὲ πάταγον προηέλασε και ἐν Βιέννῃ κατὰ τὸ παρελθόν ἔαρ, διδοχθὲν τὸ ἔργον τοῦ Δουμῆ κατὰ τὴν μεταβάσιν τῆς Γαλλικῆς-Κομφιδίας ἀετῆρος ὁ δὲ τῆς Αὐστρουγγρικῆς αὐτοκράτορος, κατ' ἐξαίρησιν ἐν μίαν ταῦτη τῇ παραστάσει ἐξ ὧν ἔδοικεν ὁ θιάσος τοῦ Οἴκου τοῦ Μολέρου παρεκκρεθῆς, ἐμεινάσκα ἐξήφθησθαι ὑπερ τῆς Διονυσίας και ἠτιώσατο τὴν ἐπανάλησιν αὐτῆς, προσκαλεσόμενος ἡμᾶ τὴν διαπλάσασθαι τὸν μεγαλοκλῆτον και ἡρωϊκῶν χαρακτήρα τοῦ πρωταγωνιστῶντος προσώπου δεσποινίδα Barlet και τὴν ἀγαθότηταν αὐτοῦ ἐκφράσας αὐτῇ. Η Διονυσία ἐπαύθη καθ' ἕλαν τὸ ὄλεος ἐν Παρισίοις και πάλιν ἐν τῇ Γαλλικῇ-Κομφιδίᾳ. Αἱ εἰσιτήριαι δὲ τοῦ θεάτρου κατὰ τὰς παραστάσεις ταύτας ἦσαν τῶν καλλίστων ἐν ὅρῳ θέσους, οὐδαμῶς δὲ ὑπελείποντο τῶν τῶν ἄλλων παραστάσεων. Ἦνε ὅ, τι λαμπρόν τὸ ἔργον, ἔφ' ὧ και συνιστῶ πᾶσι νὰ μεταβῶσιν εἰς τὸ θεάτρον Βιέννη και νὰ ἴδωσιν αὐτό.

Παρ' ἡμῶν τὸν χαρακτήρα τῆς Διονυσίας διέπλασεν ή δεσποινίς Αἰκατερίνη Βερώνη, ἣν ἀκούσα πέρυσιν, ὅτε εδιδάξε τετρακίς τὴν Διονυσίαν ἐν τῷ θεάτρῳ Βιέννη. Η δεσποινίς Βερώνη ἐπιτυχίασιν ἐν τῇ ἡρωίδι τοῦ Δουμῆ, δὲν ἀφίσταται δι' τῆς διαπλάσεως τῆς Barlet. Κατὰ δὲ τὸν διάλογον μετὰ τῆς Μάρθας και τὴν ἐξομολόγησιν λέγει μάλιστα και ἀφαινεῖται εἰς σιμῶν τέχνης ἀξιοσημείωτον.

Ἰταλὸς κριτικῶς, γράψας περὶ τῆς Διονυσίας, ἀπεφώνησεν: «Η μὲν κ. μελοδράμας (Drame aux Camélias) εἶνε ἔργον τοῦ νέου, ή δὲ Διονυσία εἶνε ἔργον τοῦ ὄριμου ἀνθρώπου. Τὸ ἐν οὐδεμίαν ἔχει σφέ-

διν πρὸς τὸ ἔτερον, ἀλλ' ἴσως πρέπει νὰ ἀγαπήσῃ τις τὴν Μαργαρίταν ὅπως ἐννοήσῃ τὴν Διονυσίαν». Συνδέων οὕτως τὰ δύο ἔργα τοῦ Δουμῆ ὁ ἑλληνικὸς διασὸς ἐξήγγειλεν ὡς ἑσπέραν αὐτοῦ τὸ ἔργον τοῦ νέου, τὴν Καμελιόφρον, ἥτις ἐμελλε νὰ δοθῇ τῇ ἑσπέρᾳ τῆς χθῆς.

Γ. Ρ. Η διδασκαλία τῆς Διονυσίας τῇ παρελθούσῃ πέρυσι ἀνευλόγησεν εἰς τὴν ἑσπέραν τῆς χθῆς.

ΧΡΟΝΙΚΑ —Τῇ πέρυτι, 5/17 Ιασημῶν δ. κ. Μαρτίους Donnay ἀνέγνω τὰς ὑποκρίτας τοῦ ἀριτοκράτου Grand-Théâtre τῶν Παρισίων τετραπέκκτον ἑλληνικῆς ὑποθέσεως κομφιδίαν ἐπιγραφομένην Lysistrata.

-- Προσεγγίς ἐπικναλαμβάνεται ἐν τῷ Μελοδράματι (Opéra) τῶν Παρισίων τὸ ἔργον τοῦ Saint-Saens Samson et Dalila. Τῇ 4/18 Ιασημῶν ἐγένοντο αἱ γενικαὶ δοκιμαὶ ἀσπὲ ἦν πρώτη παράστασις. Η αἴθουσα τοῦ θεάτρου ἦν πλήρης, ἰδίῳ καλλιτεχνῶν. Αἱ δοκιμαὶ αἴττι πληρέστατα ἐπέτυχον.

-- Η πρὸς διοργάνωσιν τῆς ἐκθέσεως τοῦ Σιόχαγῶ ἐπιτροπῇ προσέκλησεν ἐπισήμως και τρεῖς γερμανοὺς μελοποιούς, τοὺς Johannes Brahms, Joseph Joachim και Edward Hauslick.

ΟΔ. ΑΝΑΡΕΑΔΗΣ.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Η τοῦ γερμανικοῦ κοινοβουλίου ἐναρξίς, ἣν ἐκίρμησεν ἀπὸς ὁ αὐτοκράτωρ Ρουβίλιμας, ἀπαιτεῖ ἐν τῶν σπουδαιοτέρων γεγονότων τῆς ἐβδομάδος αὐτῆς, τῶν δικαίως ἐπισκοπόμενων συμπελάσεως τῆς βέρωπης τὴν προσοχὴν και μετ' οὗ πολλῶ ὁ εὐρωπαϊκὸς τύπος ἐπιληφθῆσεται τοῦ γεγονότος ὡς στενῶς συνδεσμένου μετὰ τῆς διεθνούς ἐν τῇ Ἀσίᾳ πολιτικῆς. Τὸ τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ ἀξέφραστον κοινοβούλιον κἀθῆρον προτίθεται μέλημα τὴν διετήρησιν τοῦ περὶ διετούς θητικῆς στρατιωτικῆς νομοσχεδίου, ὅπερ ἐξαικολοθῆι παρέχον ἀφορμὴν εἰς ἀπουσίαν και παρατεταμένην ἡμᾶ συζητήσεως ἐν τῷ καθ' ἑσπερινῇ και ἐν τῇ τῆς ἀντιπολιτεύσεως τῆσφ, τοῦτω μὲν ἀγωνιζόμενῳ νὰ καταδείξῃ τὸ περὶ τῶν νέας στρατιωτικῆς μεταρρυθμίσεως, ἐπιβαλλομένης ἀπὸς ἡθεβρῶν θασάνην ἀνευ ἰσοδοθῆσιν ἀνάγκης, ἐκείνη δὲ ἐμμένοντι εἰς τὰς ὑπαγορευσάσας τὸ νομοσχεδίου αἰτίας και ἀπαιτοῦντες τὴν πλῆρη αὐτοῦ ἐφαρμογὴν πρὸς ἀντιστάθμισιν τοῦ ἐκ τῆς στρατιωτικῆς ὑπερσοχῆς ἑτέρον κρατῶν ἀπορρέοντος κινδύνου. Σπανίως ἴσως τοσαύτη ὁμοῖ ἱστορικῆς ἐδαπανήσθη πρὸς συννοήσιν ἀγῶνος, ὅστις σφάλλει κατ' αὐτὴν ταῦτην τὴν ἀρχὴν και τὴν βίαν αὐτοῦ, διότι ἡπιστα τὴν Γερμανίαν ἀπαιτεῖ ὁ γαλλοφωδῆς σὺνδοσμος ὁ τοσαύτων ἐπιλοθόμενος ὑπὸ τῆς Γερμανίας διὰ τῶν σιμῶν ἀποκρίσεων ἀποκρίσεων και τῶν ἐν ἐργατικῶς μετ' οἱς διεξαγομένων πολιτικῶν παρασκευῶν. Τὴν θεωρίαν και τὰς ἰδέας τῶν κυβερνητικῶν ὑποστηρίζουσι μετὰ πολλῆς τῆς τέχνης ἐξοχοί

στρατιωτικοί, ὄν μόνον τὸ κύρος ἐν τοιοῦτοις ζητήμασι και ή ἀρμοδιότης ἐφαρτεῖ εἰς τὸ πᾶσαι τὴν ποιήσιν ἐν τῇ αὐτοκρατορίᾳ τῶν Χοχεντσίλερ γνώμην νὰ κῆρ τὸν ἀχένα και νὰ διευκολύσῃ οὕτω τὸ ἔργον τῶν ἐν τῇ Αευκῇ αἰθούρᾳ ἀντιπροσώπων αὐτῆς. Ἄλλ' ὁ θερμότερον ὑποστηρίζον τὸ στρατιωτικὸν νομοσχεδίου εἶναι ὁ ἀρχιγραμματεὺς τῆς γερμανικῆς αὐτοκρατορίας κόμισ Καπρίβας, ὅστις ἐν τῇ αἰτιολογικῇ αὐτοῦ ἐκθέσει περὶ τοῦ εἰρημένου σχεδίου, παρὰ τὴν ἀνομολογίαν αὐτοῦ περὶ τῆς πρὸς τὴν εἰρήνην ἀγάπης τοῦ ρόδου αὐτοκράτορος, ἐξυτράπτει εἰς ἡπιστα κολακευτικῆς διὰ τὸ ρωσικὸν ἔθνος φράσεις, ἐμποιούσας μεγάλαν ἐντύπωσιν ἅπαντι τῷ ἐν Εὐρώπῃ πολιτικῷ κόσμῳ και μὲλλούσας νὰ δυσσεβεσθῶσιν εἰ μάλιστα τῇ κοινῇ ἐν τῇ αὐτοκρατορίᾳ τῶν τῶρων γνώμῃ, ἀκούσθη ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ κ. Καπρίβη ὅτι ἐν Ρωσίᾳ δυσμενῆς ἐπιποτεῖ κατὰ τῆς Γερμανίας ρεῦμα. Τῇ ἀληθείᾳ ὁ προκάτοχος τοῦ κόμιστος παρὰ τὸ ψήφισμα τοῦ διμετώπου πολέμου, ὅπερ ἐπέδεν ἐπὶ τῆς κῆφαλῆς τῶν ἐν τῇ Αευκῇ συνθῆκῃ ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους τῷ 1888, οὐδέποτε τοιαύτην δυσμενῆ μετῆλλε πρὸς τὴν Ρωσίαν γλῶσσαν ἀναφανθῶν και εἰλόγως πᾶν διαταίνεται ὅτι οἱ νῦν σὺμβούλοι τοῦ γερμανοῦ μονάρχου, τοιοῦτο πρὸ τὴν γείτονα αὐτοκρατορίαν μεταρχόμενοι ὕψος πρὸς κέντρα λακτιζουσι και καθιστῶσιν ἀμελιεκτην τὴν πάλιν τοῦ Τεθτονος και τοῦ Σλαύου. Ταῦτοχρόνος ὁ κόμισ, ἐπιθυμῶν νὰ καταστήσῃ εὐχερῆστεραν τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ περὶ διετούς θητικῆς σχεδίου, κατέδειξε τὰς συνέπειας τῶν ἐξ ἀτυχῶς πολέμου συμφορῶν και ἐπέμεινε εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς γερμανοαυστριακῆς συμμαχίας ἐπὶ τῷ γαλλορωσικῷ σὺνδοσμῳ. Πόσον πράγματι μετελέθησεν οἱ χρόνοι; Τὸ Βερολίνον, ἀπὸ τοῦ ὀποίου διεσπλάζετο ἀνὰ πᾶσαν τὴν Εὐρώπην, ἔτι ή Γερμανία τὸν θεῶν μόνον φοβεῖται, τρέμει νῦν πρὸ τοῦ διμετώπου πολέμου, ὅστις ὀλέθριος διὰ τὴν αὐτοκρατορίαν τῶν Χοχεντσίλερ κρινεται, και τὰ ὅπλα κατατίθησι πρὸ τοῦ ψήφισματος τοῦ γαλλορωσικοῦ σὺνδοσμοῦ. Βεβαίως ἐν τοῖς ὑπὸ τοιαύτην ἐννοίαν λόγοις τοῦ κόμιστος Καπρίβη ἐνυπολανθάνει ή τάσις θεινῆς συννοήσας ὑπερ τοῦ ὑποβλαθέντος ἑσ' αὐτοῦ νομοσχεδίου και ἐπιλοθόμενος τῶν ἀντικρῶσῶν τοῦ γερμανικοῦ λαοῦ, ἀλλὰ και τὰ πράγματα δὲν ἀπολείπονται τῶν λεγομένων μετὰ τὴν θανατίαν πρῶσδον ἐν τῇ στρατιωτικῇ ὁργανισμῇ τῆς τε Γαλλίας και τῆς Ρωσίας, αἵτινες δύνανται ἐπιτυχῶς νὰ ἀντιμετωπίσωσι πάντα ἐν Εὐρώπῃ δυναπαιθῶν και μάλιστα μετὰ τὴν ἀρχεμένην νῦν ὑπερ τῆς Δημοκρατίας συμπίθεσιν ἐπὶ τῇ ἀποκαλύψει τῶν κυρίων αἰτίων τοῦ ὀλεθριωτέρου τῶν τῆς νεωτέρας ἱστορίας γεγονότων, τοῦ φοβεροῦ διλονότι θράματος τοῦ 1870, οὗ ἀπαίσιος ἤρωε ὑπῆρξεν οὐχὶ ὁ σιμῶν τῆς αὐτοκράτορος Ναπολέων, ἀλλ' ὁ τοῦ Φόρξην ἐκμῆσις διὰ τῆς παρασιώσεως τοῦ ἐξ Ἐμῆς τιλεγραφήματος περὶ τῆς σὺνεπιπέσεως τοῦ βασιλέως τῆς Ρρωσίας και τοῦ παρ' αὐτῷ γαλλοῦ πρῆσβευτοῦ κ. Βενεδέτη. Ὅντως φοβερά ή ἀποκάλυξις και ἐν ἐπαναλήψει τοῦ αὐτοῦ δράματος, οὐδεμίαν ἀμφιβολία ἐστὶ ή κατὰ τὴν πρώταν αὐτοῦ παράστασιν συμπίθεσις ὑπερ τῆς Γερμανίας μετατραπήσεται εἰς δυσ-

μέγιστην, δεινότεραν ἴσως τῆς ἐνδειχθείσης τῇ 1870 πρὸς τὴν Γαλλίαν, ἀποστρεφθεὶσαν τότε πάσης συμπαθείας, πάσης ἀδικίης ὑποστηρίξεως παρὰ τὴν φιλοπατρίδα τότε ἐνεργείαν τοῦ μεγάλου τῆς Γαλλίας πολίτου, τοῦ ἀειμνήστου Οὐέρδου, ὅστις μάταιν ἔκρουε τὰς θύρας τῶν εὐρωπαϊκῶν ἀνακτοούστων καὶ ὡς ἄλλος Πρίγκις ἐξελιπάσθη αὐτῶν πρὸς ἐξουμένειν ἀπετραύμου νικητοῦ. Αὐτοὶ οὖτοι οἱ Γερμανοὶ καταξανάστανται νῦν κατὰ τοῦ τεχνάσματος τοῦ πρίγκιπος Βίθμαρι καὶ μέσθιν τὴν καρδίαν ἀχθονται ἐπὶ τῷ ὅτι φανακισθέντες ἐνόμισαν ὅτι ἐμάχοντο ὑπὲρ ἱεροῦ ἀγῶνος, ὑπὲρ τῆς προσδόκηθείσης τιμῆς τοῦ βασιλέως αὐτῶν ἐπομένως οὐκ ἀδίκως νὰ λαχθῆ δύναται ὅτι ἡ γενομένη ἀποκάλυψις πρωτοφάνους ἐν τῇ ἱστορίᾳ στίγματος ἀποτελεῖ νέον λόγον ὅπως ἡ Γερμανία διατελεῖ τσοῦτον ἰσχυρὰ, ὥστε διὰ μόνων τῶν ἰδίων δυνάμεων ν' ἀνταπληρωθῆ ὅτι ἠθελε παράσχει αὐτῇ ἐν κρισίῳ ὄρα ἡ τοῦ τρίτου συμπίπεια, ἡ καὶ ν' ἀντισταθῆσθαι τὴν ἐκ τῆς ἀντιπαθείας τούτου προ- ἵπτονσαν βλάβην καὶ ζημίαν.

Καὶ ναὶ μὲν οἱ ἀντιπολιτευόμενοι παντὶ ἀγωνίζονται σθένει νὰ ματαιωθῶσι τὰς ἀνάους προοπαθείας τῆς κυβερνήσεως καὶ ἰσχυρὸν πρὸς τοῦτο ἔχουσιν ἐπίκουρον τὸ καθολικὸν κόμμα, ὅπερ ἀρκεύτως δυσμενῶς πρὸς τὴν κυβερνήσιν διατεθειμένον εἶναι ἐπὶ τῇ πρὸς τὸ βατικανικὸν πολιτικῇ τοῦ γερμανοῦ μονάρχου, ἐπιθεῖσάντος μάλιστα ἐσχάτως ἐν Πιτερσβέργη τὰ ἀγαθὰ τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως καὶ ἐμμέσως οὕτως ἀποδόντος τὸν ἀφειλόμενον φόρον εὐγνωμοσύνης τοῖς ἡγέταις τῆς διαμαρτυρομένης ἐκκλησίας τῇ Δουθέρῳ καὶ τῷ Μελλάχθονι ἀλλ' ἡ κυβερνήσις ἥκιστα φοβεῖ νὰ υποχωρήσῃ καὶ οὐδενίᾳ σχεδὸν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι πᾶν καταβληθῆσεται μέθον πρὸς ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου. Ἥδη πολλὰ ἀνεγράψον ἠμεῖς ἀγαθὰ περὶ πιθανῆς παραιτήσεως τοῦ κόμματος Καυρίδη, ἀλλ' ὁ αὐτοκράτωρ ρητῶς ἐδήλωσεν ὅτι καὶ τὸ τελευταῖον θὰ ἐξαντλήσῃ μέθον, τὴν ἐπανειλημμένην διλονοτὶ διάλυσιν τοῦ κοινοβουλίου, πρὸς ἐπιψήφισιν τῶν νέων μεταρρυθμίσεων ἐν τῇ στρατῷ, ἀπὸ τῶν ὁποίων οἱ σύμβουλοι τῆς Α. Μ. ἐξήρτησαν τὴν ἐν ἀσφαλείᾳ διαβίωσιν τῆς Γερμανίας ἐν μέσῳ δυσμενῶς πρὸς αὐτὴν ἐχόντων λαῶν καὶ τὴν τελευτήσῃ ἀμυνῶν τοῦ κράτους ἐναντίον παντὸς ἐξωτερικοῦ κινδύνου.

Δεινὸς λοιπὸν καὶ αἰθεῖς τοῖς εὐρωπαϊκοῖς λαοῖς ἐπιβάλλεται ἀγῶν οὐσιῶν ὑπὲρ τῆς ἀμύνης τῶν οἰκείων κρατῶν παρὰ τὰς ἐν τῷ ἐναρκτηρίῳ λόγῳ τοῦ γερμανοῦ ἀποκράτορος ἐξαγγελόμενας εἰμνικὰς προθέσεις αὐτοῦ τε καὶ τῶν συμμάχων, παρὰ τὰς διαβαλλόμενας φιλικὰς σχέσεις τῆς Γερμανίας πρὸς τὰ λοιπὰ τῆς Εὐρώπης κράτη, καὶ παρὰ τὰς ἐν τῷ ἐναρκτηρίῳ ῥαθῆτος λόγῳ τῆς Ἰταλικῆς βουλῆς καθοδικαστικὰς διαβεβαίωσεις, ὅπως δὲ καὶ ἀπανταχοῦ τῶν πεπολιτισμένων κρατῶν ἡ κοινὴ γνώμη καταξανάσθαι ἐπὶ ταῖς ἐπιβαλλόμενας οὐσιαί, αἰτινες ἐξήντησαν καὶ τὴν τελευταίαν οἰκονομικὴν ἡμέραν καὶ περιήγαγον τὴν ἐργατικὴν τάξιν εἰς τὸ χεῖλος φοβεροῦ οἰκονομικοῦ βαρῦθρον. Ὑποκόπως ἐν ἀπάσῃ τῇ πεπολιτισμένῃ Εὐρώπῃ ἀκούσεται κατὰ τῶν στρατιωτικῶν ἐξοπλισμῶν γογγυθμὸς, ὃν μετὰ πολλῆς τῆς δεξιότητος ἐκμεταλλεύον-

ται οἱ τῆς κρατουμένης κοινωνικῆς τῶν πραγμάτων τάξεως πολέμοι, οἱ σπουδαῖον ἐπίκουρον καὶ ἀρωγὸν ἐν ταῖς ἐνεργείαις αὐτῶν ἔχοντες τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς ἐργασίας, δικαίως διαμαρτυρομένους ἐναντίον τῆς πλεονεξίας τῶν κεφαλαιούχων καὶ ἀξιοῦντας τὴν ἱκανοποίησιν τῶν νομίμων αὐτῶν πάθων. Ἰδίᾳ ἐν Γερμανίᾳ παρατηρεῖται μεγάλη ἀγανάκτησις καὶ οἱ τοῦ γνωστοῦ κοινωνιστοῦ Αἰβόνερτ ὁπαδοὶ σφόδρα διεμαρτυρήθησαν ἐν τῷ συνέδριῳ αὐτῶν, ἐν Βερολίνῳ, κατὰ τοῦ νέου στρατιωτικοῦ νομοσχεδίου τῆς κυβερνήσεως τῆς χώρας αὐτῶν καὶ κατέκριναν τὴν κυβερνητικὴν πρωτοβουλίαν ὡς ἐπιβάλλουσαν μὲν δυσβάστακτα βάρη τῷ φορολογουμένῳ ὡς ἥκιστα δ' ἐξαρκεῖσθαι εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῆς εἰρήνης τῆς Γερμανίας καὶ οὐ καὶ ὡς ἀποτελοῦσαν φοβρὰν ἀπειλῆν κατὰ τῆς γεννητῆς ἐν Εὐρώπῃ εἰρήνης· ἀλλὰ καὶ οἱ ἐν Ἰταλίᾳ τὰ μένεα πνέουσι κατὰ τῆς νῦν στρατοκρατίας, πολλοὶ δὲ τῶν τῶς κριωτέρων βουλευτῶν σφόδρα καταξανάστανται κατὰ τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τοῦ βασιλείου, ὡς προοδεύουσιν αὐτὸ εἰς τὸ ἄσπερον τῆς τριπλῆς ἀσπυρίας καὶ ἐξαναγκασθῆσιν εἰς δύσαναλόγου πρὸς τοὺς πόρους τῆς χώρας δαπάναι· τοῦτο ἀκριβῶς καὶ τὸ αἶτιον, ὅτι ὁ οἱ περὶ τὸν κ. Πολίτην πάντα ἐκινῶσαν λῆθον ὅπως ἀποκλεισθῶσι τοῦ Μοντατετόριο οἱ ἐξουμένοι ῥιζοσπαστικοὶ βουλευταί, οἱ μετὰ πολλῆς τῆς λογικότητος ὑποδείξαντες τὸ ἐπιβαλλόμενον τῆς πολιτικῆς τοῦ βασιλείου καὶ ἀξιώσαντες ὅπως ἡ κυβερνήσις νέαν τάμη ὁδόν, ἀγοῦσαν εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῶν οἰκονομικῶν τῆς χώρας ἀνεφερόντων, ἔπερ μεγίστην ὑπέστανται καὶ ὑψίστανται ἐπὶ βλάβην ἔνεκα τῆς διασφύξεως τῶν πρὸς τὴν γείτονα δημοκρατίαν Γαλλίαν, οἰκονομικῶν τε ἠμα καὶ ἐμπορικῶν σχέσεων.

Ἄτυχός, παρὰ τὰ διδάγματα ταῦτα, παρὰ τοὺς κινδύνους, τοὺς ἐνυπολινθάνοντας ἐν τῇ ἐκτραχύνει τῶν κοινωνικῶν ζητημάτων, οἱ τῆς Εὐρώπης ἰσχυροὶ ἐξακολουθοῦσι ἐμμένοντες εἰς τὰς πολεμικὰς αὐτῶν παρασκευάς, ὧν τὸ θεινὸν ἀποτελέσμα ἐπὶ φοβερότερον καθίσταται διὰ τῆς ἀσπυρίας τῶν πολιτικῶν ἀνεφερόντων, τῆς διατρανωθείσης ἐν ταῖς τοῦ κυριωτέρου εὐρωπαϊκοῦ τύπου ἐπὶ τῇ ἐν Πέννη παρσουλῇ τοῦ ῥωσικοῦ διαδόχου κριθείσῃ περὶ τῆς διαφωνίας τῆς ῥωσικῆς πρὸς τὴν αὐστριακὴν πολιτικὴν, ἀγωνιζομένην νὰ ὑποκαλιθῇ ἐκείνην διὰ τοῦ τετριμμένου ἐπιχειρήματος τῆς ἐλευθερίας τῶν κρατιδίων ἀναπτύξεως, ἢν ἀνεκέρυξε μὲν ἐν ταῖς ἀντιπροσώπειαις ὁ κόμης Καζνόνικος ὑπεστήριξε δ' ἐν τῇ οὐγγρικῇ βουλῇ καὶ ὁ τὸν κῆρυκα Ἰωάσαρον διαδεξάμενος νέος πρωθυπουργὸς τῆς Οὐγγαρίας κ. Βέκερλε.

ΧΡΟΝΙΚΑ.—Ἐν Γαλλίᾳ ἀπεφασίσθη ἡ εἰς δέκα ἡμερὰ παραπομπή τῶν κκ. Λεσέφ καὶ λοιπῶν ἐπὶ τῷ ζητήματι τοῦ Παναγῆ.

—Ἐν Ἀγγλίᾳ τὸ ἐργατικὸν ζήτημα προκαλεῖ ὁ μικρὸν ἀνησυχίαν καὶ λόγος γίνεται περὶ ἐξετάσεως αὐτοῦ κατὰ τὴν προτεχῆ σύνοδον τοῦ κοινοβουλίου.

—Ἐν Ἑλλάδι ἤρξαντο αἱ βουλευτικαὶ ἐργασίαι, αἵτινες προσηνύονται σπουδαιόταται ἐπὶ τῇ ἐπιχειρημένῃ καταθέσει τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὅστις θὰ παρουσιάξῃ πλεονάσμα.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ.

Ἡ Α. Ἐξ. δ. κ. Σπ. Μικρομένης παρὰς ἡγήσατο ἀπὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ἐδρεύοντος πνευματικοῦ δικαστηρίου διαζύγιον ἀπὸ τῆς συζύγου αὐτοῦ κ. Σμαράγδης Μαργαρίτας. Ἐὶ ἐρηκόμενος δικαστήριον, ἐπιληφθὲν τῆς ὑποθέσεως καὶ διακρίνων, ἐξέδωκε τῇ παρελθούσῃ δευτέρᾳ τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ, κατ' ἣν κηρύσσεται διαζευχθῆναι τὸν γάμον τῶν διαδίκων ἐξ ὑπαιτιότητος τῆς ἐναχθείσης καὶ ξένους πρὸς ἀλλήλους. Ὁ πληρεξούσιος τῆς ἐναχόμενης ἐδήλωσεν ὅτι θὰ ἐξαπέβλη τὴν ἀπόφασιν πρὸς τῆς Ἰερῆς Συνόδου.

—Ἡ Α. Θ. Π. ὁ πρῶτος Κωνσταντινουπόλεως Ἰωακείμ ὁ Γ', ὅστις ὡς γνωστὸν ἐπηρυχάξεται ἐν Ἀγίῳ Ὁρει, ἡγήσατο τὴν ἀδειαν ὅπως ἀποδημήσῃ εἰς τὴν ἀλλοδαπήν. Ἡ ἀποκαταρκτικὴ Κυβερνήσις, διὰ τοῦ ἄρμολοῦ ὑπουργείου, ἐδήλωσε τῇ Α. Θ. Π. τῆς οἰκουμένης πατριάρχῃ Νεοφύτῳ τῆς Π', ὅτι ἀδυνατεῖ νὰ παραστή τὴν αἰτουμένην ἀδειαν.

—Ἐξακολουθεῖ ἡ ἐν ταῖς συνεδρίαις τῶν δύο συγκλήτων συζήτησις τοῦ ἐκλογικοῦ κανονισμοῦ τῶν ἐνοριῶν τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως.

—Ἐν τῇ τελευταίᾳ τεύξει τῆς «Ἐκκλ. Ἀληθείας» ἐδημοσιεύθη ὁ νέος κανονισμὸς τῆς κεντρικῆς ἐκπαίδευτικῆς ἐπιτροπῆς.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Κατὰ τὴν ἐβδομάδα ταύτην μῦθλον τὴν ἐπικρατοῦσαν ἀπροξίαν τάξις τις πρὸς ἐπανόλησιν τῶν ἐργασίῶν ἐξεδηλώθη ἐν τῷ ἡμετέρῳ χρηματιστηρίῳ, ἀξιοσημείωτος δὲ εἶναι ἡ ἐπελθούσα βελτιώσις τῶν τιμῶν δύο κυριωτέρων χρεωγρόφων, ὧν αἱ πράξεις εἰσὶ μάλλον τῶν ἄλλων ἀνεπιτυγμέναι, καὶ περὶ ἃ στρέφεται κατὰ πρότον λόγον ἡ κερδοσκοπία τοῦ χρηματιστηρίου ἡμῶν. Ταῦτι δὲ εἶσιν ἡ σειρά Α τοῦ Γενικοῦ χρέους καὶ αἱ ὁμολογίαι τῶν Σιδυροδρόμων Ῥουμυλίας, καὶ τούτων κυριῶς ἡ τιμὴ ἐβελτιώθη κατὰ τὴν ἐβδομάδα ταύτην, διότι ἐνθὲ τὴν Δευτέραν τὸ Γενικὸν χρέος ἐτιμῶτο 23,24 χρέος τὸ ἐσπέραις ἐσθιριστοῦ 23,32, ἐπίσης καὶ αἱ ὁμολογίαι τῶν Σιδυροδρόμων ἀπὸ 89 1/4, τὴν τῆς ἐκκαθαρίσεως, ἐτιμῶντο χρέος 92 1/4, ἀνατιμωθεῖσαι κατὰ 3 μονάδας ἐντὸς 5 ἡμερῶν. Ἡ ἀνατίμωσις αὐτὰ διείρηται εἰς τὴν προαγγαίῶν τῆς κλιρώσεως, ἔνεκα τῆς ὁποίας πολλοὶ ἀγοραὶ ἐγένοντο τοῖς μετρητοῖς, καὶ εἰς τὴν εἰδησίαν ὅτι ὁ διευθυντὴς τῆς Ὄθωμανικῆς Τραπέζης μετέβη ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Ῥώμην πρὸς συνεννόησιν μετὰ τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς πόλεως ταύτης καὶ λύσιν τῆς ὑψισταμένης διαφορᾶς. Πλὴν τούτων ὅμως ἡμέρη τῇ ἡμέρᾳ ἐνεσχέται ἡ πεπολιτισμὸς τοῦ κοινῶ περὶ μωλλοῦσας ἀνατιμώσεως, ἐξ ὧ οἱ τίτλοι μικρὸν κατὰ μικρὸν ἀποδύρονται τῆς κεντροφορίας, πᾶσα δὲ γινομένη σπουδαία ὁπωσθὲν ἀγορὰ ἐπιφέρει ἐξ ἀνάγκης ἐπαισθητὴν ἔξωσιν. Ἡμεῖς δὲν ἀμφισβάζομεν ὅτι, οἷα ἂν ἡ ἡ λῦσις τῆς ὑψισταμένης διαφορᾶς, αἱ ὁμολογίαι τῶν Σιδυροδρόμων ἔχουσιν εἰρηὰ πρὸς ἀνατιμωθῆσθαι ὁμοίαν, διότι δὲν συμμεριζόμεθα μὲν τὴν ἄκραν ἀκτινωθεῖσαν τοῖς Μόροβις καὶ τῶν ὁμοίων αὐτῶ, παραδεχόμεθα ὅμως

τὴν ἀκρίβειαν τοῦ δημοσιευθέντος πίνακος, καθ' ὃν 800 χιλιάδες μόλις τίτλων εἰρήσκονται διεσπαρμένοι ἀνά πᾶσαν τὴν Εὐρώπην, πλὴν τῆς Αὐστρίας καὶ τῆς Γερμανίας, αἱ ὁποῖαι κατέχουσιν ὑπὲρ τὸ ἐν ἐκαστομ. χρητοσημανθὲν καὶ μὴ δυνάμενον νὰ χρησιμεύσῃ εἰς ἐπικαταλλαγῆς μετ' ἄλλων ἀγορῶν. Τοῦ ἀριθμοῦ λοιπῶν τῶν ἐν κεντροφορίᾳ τίτλων περιοριζόμενον ἡμέρη τῇ ἡμέρᾳ, φυσικὰ συνέπεια εἶναι ἡ προσιώδα ἀξιοῦσι τῆς τιμῆς αὐτῶν. Ἄλλως δὲ παρ' ἡμῶν ἡ ἐβελτιώσις τῶν τίτλων τούτων καθὼς καὶ τῶν τοῦ Γενικοῦ Χρέους ἤρξατο γινομένη ἐπαισθητῆ, τὸ δὲ κατ' ἐπίσταν δεκαπενθήμερον ἐκκαθαρίσιν ἐπιβαλλόμενον ἀπορρῖ εἰς τοὺς πολιτικὰς ἀποδευκέναι ὅτι ἡ ἑλλειψὶς τίτλων πρὸ πάντων τοῦ Γενικοῦ Χρέους δὲν εἶναι τυχαία καὶ διαθετικῆ οὐδὲ προηδὴν χρηματιστικῶν τεχνωμάτων, ἀλλὰ εἶναι διαρκὴς καὶ πραγματικῆ. Ἡ ἑλλειψὶς τῶν τίτλων τότε θὰ πορεύθῃ, ὅπῃ ἔσταν ἡ τιμὴ τοῦ Γενικοῦ Χρέους ἐξωθεῖσθαι ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἀγορᾷ ὑπεράνω τῆς τιμῆς τῆς ἐν Εὐρώπῃ τιμῆς ἀναλογίας, ἀναγκασθῆ τοῖς ἐπικαταλλήταις νὰ κομίσωσιν εἰ τῶν εὐρωπαϊκῶν ἀγορῶν ἀρκεῖσθαι ποσότητα τίτλων δυνάμενων νὰ θεραπεύσῃ τὴν ἐρησταμένην ἀνάγκην. Ἄλλ' ἡ ἡμετέρα ἀγορὰ κατεχομένη ὑπὸ τοῦ θυνήθους καὶ ἐμφύτου, οὕτως εἰπεῖν, διαταγῆ, καὶ θυμασθονομένη τὴν ἀδυναμίαν αὐτῆς, ἐξακολουθεῖ διαταγούσα τὰς τιμὰς χρομίδετον τῆς πρὸς τὰς εὐρωπαϊκὰς ἀγορὰς ἀναλογίας, οὐδενίᾳ δὲ ἰδίαν ἔχουσα πρωτοβουλίαν ἀφίεται ῥυμουλκούμενη ὑπὸ τῶν ἐν Εὐρώπῃ κεντροκόπων.

Τὸ Ὄθωμανὸν διατελεῖ παρημελημένον καὶ στάσιμον περὶ τὰ 82, 30—35. Μόλις τὴν ἐβδομάδα ταύτην ἐκλιπόντος, τοῦ φόβου τοῦ ἀπορρῖ ἤρξαντο γινόμεναί πράξεις τινές, ἀλλὰ καὶ αὐταὶ λίαν περιοριζόμεναί. Τὸ χρομίδετον τοῦτο καὶ ἀσφαλές θεωρεῖται σήμερον, καὶ τόσον φέρει ἀνώτερον τοῦ Γενικοῦ Χρέους, εἶναι δὲ προσέτι πεπεραιωμένον καὶ διὰ χρομίδετον 1 οἶο γενομένου διὰ δύο κληρώσεων κατ' ἔτος. Καὶ ὅμως οἱ κῆτοχοι αὐτοῦ, ὧν οἱ πλείστοι ἦσαν Ὄθωμανοί, ἔσπευσαν νὰ ἐπιποιήσωσι τοὺς τίτλους αὐτῶν, θεωρούσαντες ἐπιζῆλιν τὴν τιμὴν, οὕτω δὲ ἡ ἀγορὰ ἡμῶν διατελεῖ κατ' ὁλοκληρίαν ἐστερημένη τίτλων.

Τῶν μετοχῶν τοῦ Μονοπωλείου τῶν καπνῶν ἡ ἀγορὰ ἡμῶν δὲν εἶναι ἐστερημένη τίτλων, εἶναι δὲ ἴσως τὸ μόνον χρομίδετον εἰς τὸ ὅποιον τὸ δημόσιον ἐποσθεθεῖσθαι κατὰ προτίμωσιν τὸ πλείστον τῶν οἰκονομῶν τοῦ ἐπὶ τῇ ἑλλάδι εὐρείας ἐν τῷ μέλλοντι ποσώδου. Ἄλλ' ὅμως μετὰ τὴν τελευταίαν ἐβελθῆσιν τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς ἐταιρίας καὶ τὴν παρὰ τοῦ κ. Πίνην γενομένην λογαροῦσίαν, ἢν ψυχρὸς ἀκούσεν ἡ δυνάμις τῶν μετοχῶν, διαταγμὸς τις περὶ τοῦ μέλλοντος κατέλαβεν τὰ πνεύματα, ἡ κοινὴ γνώμη ἤρξατο ταλαντευομένη, μεγάλη δὲ ποσότητις γενόμεναί ἐπιτήρησαν τὰς μετοχὰς κατὰ μίαν μονάδα ἀπὸ 17,10 εἰς 16,10, ἐπὶ τῆς δὲ δὲν ἠδυνήθησαν ν' ἀναλάβωσι, καὶ οὐδὲ ὁ ἀναλίθωσι, νομίζομεν, τὴν προτέραν αὐτῶν ζωηρότητα, ἢν μὴ λάθῃ εἰσπῆσθαι τὸ ζήτημα τῆς κοπινοφυσίας, ἄνευ τοῦ ὁποῖου ἡ ἐταιρία θὰ εὐχεθῆ εἰς ἐπιδερθεύσαν θέσιν ὡς ἐκ τῆς ἐπικαταλλόμενης καὶ ἡδὴ ἐπιφθονοῦ χαρακτηριστοῦ ἐχούσης λαθρεμπορίας.

Αι περί τῶν ἑλληνικῶν χρωματῶν πεποιθήσεις ἡμῶν, ἢς πολλὰκις διὰ τοῦ τύπου ὑπεστηρίξαμεν παρὰ τὰς ἐναντίας ἀπαισιοδόξους γνώμας τῶν τε ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐκτὸς αὐτῆς δημοσιολόγων, ἐδικαιώθησαν πληρέστατα, διότι οὐδεμία πλέον ὑπολείπεται ἀμφιβολία περὶ τοῦ θριάμβου τοῦ κ. Τρικούπη, κατορθώσαντος νὰ σώσῃ καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὸ οἰκονομικὸν μέλλον τῆς Ἑλλάδος. Ὁ θρίαμβος τοῦ ἐξέχον καὶ ἀπαραιρέτου κτανότιτος ἀνδρός θὰ ἀνέλθῃ, ἐλπίζομεν, λίαν προσεχῶς εἰς τὸν κολοψῶνα αὐτοῦ, ὁποῦν ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς ἑλληνικῆς βουλῆς ἐκφωνήσῃ τὸν ἐπὶ τοῦ προὔπολογισμοῦ εἰσηγητήριον λόγον του, ὁ ὅποιος, εἰμεθα βέβαιοι, θὰ καταπλήξῃ τοὺς ἀντιπάλους του, καὶ θὰ συγκινήσῃ τὴν Ἑλλάδα.

Εἶναι καὶ ἄλλως παράγορον, ὅτι αἱ τιμαὶ τῶν ἑλληνικῶν χρωματῶν βελτιοῦνται ἡμέρα τῆ ἡμέρα, διότι τὰ πλείστα αὐτῶν εὐρίσκονται ἤδη εἰς ἑλληνικὰς χεῖρας. Αἱ λαχυσφόροι ὁμολογίαι ἐτιμῶντο χθὲς ἐνταῦθα 407—408. Τὸ Πάριον 50 7/8, τὸ Μονοπώλιον 60 3/4, τὸ Δάνειον τοῦ 1881 68 7/8.

Ν. ΦΩΤΙΑΔΗΣ.

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Ἡ ἀγορά μας κατὰ τὸ ἐφθήμερον καλλυτέραν παρουσιάζει ὄψιν ἐπὶ τοῦ ὅλου, διότι τῶν μὲν οἰτηγῶν αἱ τιμαὶ διετηρήθησαν αἱ αὐταὶ ἐπειδὴ τὰ ψαθίσματα ἀλιγώστευσαν, τῶν χωρικῶν μὲν καταβαινόντων εἰς τὰς διαφόρους ἀγοράς, ἀλλὰ καταγινομένων εἰς τὴν ἀγορὰν μείνασαν ὀλίγη ἕνεκα τῆς διαρκούς πρὸς μινῶν ξηρασίας, ἥτις ἠμπόδιζε τοὺς γεωργούς νὰ σπειροῦν λιγώσπορον ἀπὸ τὸν ὅποιον διόλου δὲν θὰ ἔχομεν, τῶν δὲ ψαθισμάτων μικρὸν τι κινήθοντων, ἕνεκα τῆς ἐν Ἀγγλίᾳ μεγάλης ὑψώσεως, ἀφορμῆν ἐχοῦσας τὴν τοῦ βάρβακος.

Σίτον ψαθίσματα ἐκ Ρωμανίας εἶχομεν 20000 κοιλῶν, πωληθέντων ἀπὸ 9 1/2 ἕως 10 1/2 κάτω λίθρας τὰ τῆς κάτω γραμμῆς, τὰ δὲ τῆς ἄνω ἀπὸ 8 1/2 ἕως 9 1/4, ἐκ Βαλτικῆς 3000 κοιλῶν πωληθέντων ἀπὸ 10 ἕως 11 κάτω λίθρας, ἐκ Ρουμανίας 8000 πωληθέντων πρὸς 7 7/8, ἐκ Κωνσταντίας 8000 πωληθέντων πρὸς 9 1/2 καὶ ἐκ Ρωσίας 22000 γίρικας πωληθείσας ἀπὸ 6 3/4 ἕως 6 7/8 κάτω λίθρας. Ἐξ Ἀνατολῆς καὶ πάλιν οὐδὲν ἐκομίσθη. Ὁ σικληρός σίτος πάντοτε ζητεῖται, πωληθὸν ἀπὸ 37 1/2 ἕως 38 1/2 παράδες ἢ ὀκά. Ὁ ἀραβόσιτος ἐξοκολουθεῖ ἠμωλημένος καὶ τιμώμενος ἀπὸ 21 ἕως 21 1/2 παρ. ἢ ὀκά, κρηθῆς δὲ ἐγένοντο πωλήσεις εἰς πρῶγμα Δουνάβεως ἀπὸ 11 ἕως 11 1/4. Ἡ σίκαλις στυγεῖται ἀγοραστῶν ἐνῶ πολλοὺς ἔχει τοὺς πωλητὰς, περιφεραμένῃ ἀπὸ 23 ἕως 24 παρ. ἢ ὀκά, βρώμης δὲ ἐπωλήθησαν 250000 ὀκάδες πρὸς 23—23 1/2 παράδες.

Αἱ τῶν ἀλεύρων ἀφίξεις ἀνέρχονται εἰς 3850 σάκκους, μετρία δὲ ἐξόδους τοῦ εἴδους γίνεται εἰς τὰς αὐτὰς τοῦ παρελθόντος ἐφθήμερου τιμὰς.

Ἐκ τῶν ὀσπρίων οἱ ψάσολοι ζοιρῶς εἰσπλήθησαν πωληθέντων 3000 σάκκων μὲ βελτίωσιν τῶν τιμῶν. Οἱ τῆς Βραΐλας τιμῶνται 85—87, τοῦ Πλωστίου 125—127, Βόργνης 110 καὶ τζαζία 125—130, Τραπεζοῦντος καὶ Ὀρδοῦς 110—112 καὶ Ἀλδανίας 185.

Οἱ ἐρέβινθοι τιμῶνται Ἀμισοῦ 45—46, Βαλοῦκ-Κοδῆρ καὶ Δαμασκοῦ 50—52. Ἐκ δὲ τῶν σπόρων εἰ μὲν τὰ σπασίμα ἐγένοντο πωλήσεις 750 ὀκάων ἀ τελομιστῶν πρὸς 86—87, τιμῶνται δὲ τὰ τῆς Ρομυλίας καὶ Βαλοῦκ Κοδῆρ 90—92, καὶ τὰ τῆς Μερσίνης καὶ Σμύρνης 90, εἰς δὲ τοὺς καναδόσπορος ὀνομαστικῶς περιφερομένους 80—82 παρὰδες αὐτῆς ἐγένετο. Οἱ καναδόσποροι τιμῶνται 52—53 παρ. ὀκά, ἢ κέγχρος Ρωμανίας καὶ Ἀδὰ Παζάρ 22 1/2—23 καὶ οἱ λιγώσποροι 50—50 1/2, εἰς αὐτὴν δὲ τὴν τιμὴν ἐπωλήθησαν 1700 ὀκάοι. Τὰ ἀναδόνια περιφέρονται εἰς τὰ ἴδια.

Ἐκ τῶν ἀποικιακῶν αἱ ζαχάρεις ἐκλινον κατὰ γρόσιον, οἱ δὲ καφέδες διατηροῦνται ἀπὸ 11 1/2 ἕως 14 1/2 χρυσῶ γρ. ἢ ὀκά. Καὶ τὰ ριζόνια ζητοῦνται ἐνῶ εἰς τὰ λοιπὰ εἶδη οὐδεμία οὐσιώδης μεταβολὴ ἐπὶλλοι.

Διὰ τὰ ρωδικὰ εἶδη οὐδὲν νεώτερον ἔχομεν ν' ἀναφέρωμεν.

Φθασίματα ἐλαίων δὲν εἶχομεν κατὰ τὸ ἐφθήμερον οὐδὲ μεταβολὴν τῶν τιμῶν.

Εἰς τὰ σίδερα εἶχομεν καὶ πάλιν ἀρεστὴν κίνησιν παρουσιασθέντων ἀγοραστῶν, ὧν ὁ μεγαλύτερος ἐκπύρξεν ἢ κυβέρινσις, ἀγοράσασα πολὺ σάτζι διὰ τὰς διαφόρους τῶν γραμμῶν θερμάστρας, ὅθεν εἰς τὸ εἶδος αὐτὸ ἐπὶλλοι κάποια ὑψώσις.

Καίτοι ἡ τῶν ψαθισμάτων ἀγορά διετέλεσεν ἡσυχῇ ἐν τούτοις οἱ κῆτοχοι δὲν βιάζουσι πωλήσεις πρὸς ποντες βελτίωσιν τῶν τιμῶν ἕνεκα τῆς ἐν Ἀγγλίᾳ μεγάλης ὑψώσεως· αἱ λαβοῦσαι χώραν ὀλίγη πωλήσεις ἐγένοντο μὲ καλλυτέρας τιμὰς ἀπὸ 3—5 ο.ο.

Καὶ εἰς τὸν βάρβακα ἀξιώλογος βελτίωσις τῶν τιμῶν ἐγένετο ἀνεπαίσις τῆς ἐν Λιθουανίᾳ σημαντικῆς ὑψώσεως.

Ἡ εἰς τὰ τιψίτικα ζήτησις ἐξακολουθεῖ διατηρουμένων τῶν τιμῶν, εἰς τὸ ὅπιον ὅμως ἐπὶλλοι χαλάρωσις ἐπειδὴ ἐν Σμύρῃ εἰσὶ λίαν διατεθειμένοι διὰ πωλήσεις δεχόμενοι χαμηλωτέρας τιμὰς. Ἡ τραγῆ-κανθος διατελεῖ εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν.

Μίαν ναύλωσιν ἔχομεν ἐκ Ραιδεστοῦ καὶ Ἡερικλείας διὰ Μεσόγειον πρὸς φρ. 1,50 καὶ ἕτραν ἐκ Βατουμίου μὲ πετρέλαια. **Α. Ζ.**

ΦΥΡΑΗΝ ΜΙΓΑΗΝ.

Πλοσίσις Ἀμερικανὸς ἐν Νέα Ὑόρκη ἐκληροδοτήσας σημαντικὸν χρηματικὸν ποσὸν πρὸς ἀνέγερσιν μεγάλου μουσείου ἀρχαιοτήτων ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. Προσεκλήθη δὲ ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις νὰ ποιήσῃ ἐμμεγέλα πύτων τῶν ἀπαργόντων ἐν Ἑλλάδι ἀρχαιολογημάτων.

— Οἱ ἐν Νέα Ὑόρκη ὁμοσέθεντες Φατουλαρίδης καὶ Κλήμης ἀγγέλλουσι τὴν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ ἐκδοσιν ἑλληνικῆς ἐφημερίδος ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Νέος Κόσμος».

— Τῆ αὐρίων, ἐν τῇ τακτικῇ συνεδρίᾳ τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου, ὁ κ. Κ. Περδικίδης ἀνακοινώσασα ὅτι «περὶ ἀρχαίων τινῶν ἑβραϊκῶν λέξεων ἐσφαλμένως ὑπὸ τῶν Κρητικῶν νομιζομένων ἑλληνικῆς καταγωγῆς».

Ὁ ἀπεθὼνος ΧΡΥΣΟΣΘΕΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

Κωνσταντινούπολις-Ἱέρων Τυπολιθησασίας ΝΕΟΛΟΓΟΥ.